

Verslag 2018

Voorwoord

In dit verslag blikt de Rekenkamer van Suriname (Kamer) terug op het jaar 2018. Wij voldoen hierdoor aan artikel 29 van de Wet Rekenkamer Suriname en artikel 151 van de Grondwet om vóór 1 april van elk jaar een verslag van onze werkzaamheden in het afgelopen jaar aan u te presenteren.

Het jaar 2018 was zowel een jaar van reflectie als introductie van onze nieuwe werkmethode volgens International Standards for Supreme Audit Institutions (ISSAIs) voor rechtmatigheidsonderzoek. Zoals reeds aangegeven in het voorwoord van ons verslag van 2017 heeft de Kamer in 2018 twee (2) pilot onderzoeken volgens de ISSAIs voor rechtmatigheidsonderzoek uitgevoerd te weten grondbeschikkingen en subsidies.

Een belangrijk leermoment tijdens het uitvoeren van voornoemde pilotonderzoeken was de 'on-the-job' training van zowel het management als het audit team door twee (2) internationale consultants. Deze nieuwe werkmethode onder begeleiding van terzake deskundigen heeft onder andere geresulteerd in het opdoen van meer vaktechnische ervaring en een betere kwaliteit van onze rapporten. Dit project is gefinancierd door de Inter-American Development Bank (IDB).

In 2018 heeft de Kamer ook aandacht besteed aan de verdere intensivering van de contacten met zowel lokale stakeholders als internationale rekenkamerorganisaties. Tot slot is de initiatiefwet Rekenkamer Suriname in december 2018 ingediend door drie (3) initiatiefnemers waaronder de voorzitter van het parlement. Wij vertrouwen erop dat onze wet binnkort in behandeling zal worden genomen.

Een bijzonder woord van dank gaat hierbij uit naar alle medewerkers en lezers voor hun inzet en de bereikte resultaten in deze verslagperiode. Moge God u allen zegenen. God zij met ons Suriname!

Paramaribo, 28 maart 2019
De Rekenkamer van Suriname

C.O.C. Felter, MBA
(Voorzitter)

Drs. N.H. Vredeberg, MBA
(Secretaris)

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Lijst met afkortingen	4
Inleiding	6
1 Wettelijke grondslag en onafhankelijkheid	8
1.1. Begroting van de Kamer 2018	8
1.2. Institutionele versterking Rekenkamer	10
1.2.1 Herziene Wet Rekenkamer Suriname	11
1.2.2 Deelname Kamer aan een training/conferentie/lezing/workshop	12
2 Human Resource aangelegenheden	18
2.1 Het college	18
2.2 Personeel en organisatie	18
2.3 Opleiding en training	23
3 Financiële administratie staat	27
3.1 Ontvangsten staat	27
3.2 Stand staatsschuld	28
3.3 Uitbetaalde salarissen in het dienstjaar 2018	29
3.4 De begrotingsrekening	30
3.4.1 Begrotingsrekening (BR) 2016	30
3.4.2 Begrotingsrekening 2017	34
3.5 Micro assessment van de United Nations Development Programme	34
4 Rechtmatigheidsonderzoek	37
4.1 ISSAls gebaseerde onderzoeken	37
4.2 Rechtsgelijkheid en rechtmatigheid van gronduitgifte door het ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer	38
4.3 Rechtmatigheid van subsidies verstrekt door het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting	42
4.4 Procurement Collaborative (Parallel) Audit	46

Tabellen:

1.1: Begroting en totale uitgaven van de Kamer over 2018	8
1.2: Totale lopende uitgaven van de Kamer over 2018	9
1.3: Totale kapitaaluitgaven van de Kamer over 2018	9
1.4: Totaal beleidsprogramma van de Kamer over 2018	10
2.1: Personeelsbezetting over het dienstjaar 2018	21
3.1: Overzicht begrote en gerealiseerde lopende ontvangsten 2018 (in miljoen SRD)	27
3.2: Stand binnenlandse en buitenlandse staatsschuld volgens de Wet op de Staatsschuld over het dienstjaar 2018	28
3.3: Uitbetaalde ambtenarensalarissen over het dienstjaar 2018	29
3.4: Lijst gecontroleerde Implementing Partners	36

Figuur:

2.1: Resultaat ziekteverzuim binnen de Kamer	19
--	----

Bijlagen:

1: Huidige personeelsbezetting Rekenkamer van Suriname per 31-12-18
2: Overzicht van de geregistreerde beleggingen en herbeleggingen van schatkistpapier in 2018
3: Geregistreerde leningen in 2018
4: Overzicht van geregistreerde Promissory Note 2018
5: GA-Resolutions A/66/209
6: Acht pilaren van onafhankelijkheid
7: Begrotingsrekening 2016

Lijst met afkortingen

AKB	Algemene Kinderbijslag
AO/IB	Administratieve Organisatie/Interne Beheersing
AWS 1996	Aanbestedingsreglement voor werken in Suriname 1996
BR	Begrotingsrekening
CAAF	Canadian Audit and Accountability Foundation
CAROSAI	Caribbean Organisation of Supreme Audit Institutions
CBB	Centrale Begrotingsboekhouding
CBD	Centrale Betaal Dienst
CBvS	Centrale Bank van Suriname
CEBUMA	Centraal Bureau Mechanische Administratie
CGSAMP	Chinese Government Scholarship Auditing Master Program
CLAD	Centrale Lands Accountantsdienst
CNAO	China National Audit Office
CPI	Coördinatie Particulier Initiatief
DNA	De Nationale Assemblée
EA	Economische Aangelegenheden
EBGS	Evangelische Broeder Gemeente Suriname
GB	Gouvernementsblad
HI&T	Handel, Industrie en Toerisme
HRM	Human Resource Management
HR	Human Resource
IB	Internationale Betrekkingen
IC	Interne Controle
ICT	Information and Communications Technology
IDB	Inter-American Development Bank
IDI	INTOSAI Development Initiative
IFMIS	Integrated Financial Management Information Systems
IOL	Instituut voor de Opleiding van Leraren
IP	Implementing Partner
INTOSAI	International Organisation of Supreme Audit Institutions
ISSAIs	International Standards for Supreme Audit Institutions
KMW	Kategoriaal Maatschappelijk Werk
MAud	Master of Auditing
NB	Niet belastingontvangsten
OP	Operationeel plan

OWT&C	Openbare Werken, Transport en Communicatie
OWC	Onderwijs, Wetenschap en Cultuur
PR	Public Relations
PW	Personeelswet
RKBO	Rooms Katholiek Basis Onderwijs
ROGB	Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer
SAI	Supreme Audit Institution
SAO	Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling
SAI PMF	Supreme Audit Institution Performance Measurement Framework
SB	Staatsblad
SES	Stakeholder Engagement Strategy
SHTTC	Stichting Suriname Hospitality and Tourism Training Centre
SOZAVO	Sociale Zaken en Volkshuisvesting
SPMR	Strategic Performance Management and Reporting
SPWE	Stichting Productieve Werk Eenheden
SRD	Surinaamse Dollar
UN	United Nations
UNDP	United Nations Development Programme
USD	United States Dollar
WB	World Bank

Inleiding

Het mandaat van de Rekenkamer van Suriname (Kamer) is vastgesteld in de artikelen 149 tot en met 152 en 156 van de Grondwet (S.B. 1987 no. 116, gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38) en de Wet Rekenkamer Suriname (G.B. 1953 no. 26). Zij heeft als taak om controle in de ruimste zin van het woord uit te oefenen op de rekeningen der ontvangsten en uitgaven van niet alleen alle departementen, de districtscommissariaten en de parastatale instellingen, maar ook op particuliere instellingen, natuurlijke personen en rechtspersonen die subsidies en/of financiële bijdragen ontvangen uit 's landskas. Ingevolge artikel 29 van de Wet Rekenkamer Suriname en artikel 151 van de Grondwet wordt het resultaat van haar onderzoek jaarlijks vóór 1 april van het daaropvolgende dienstjaar in het Rekenkamer-verslag gepresenteerd.

Het dienstjaar 2018 is een evolutionair jaar geweest voor de Kamer. In december 2017 werd een training gestart voor het uitvoeren van rechtmatigheidsonderzoek op basis van de "*International Standards for Supreme Audit Institutions (ISSAIs)*". In april 2018 was de Kamer in staat om met begeleiding van externe deskundigen twee (2) pilotonderzoeken uit te voeren op twee (2) ministeries welke gefinancierd zijn door de Inter-American Development Bank (IDB). Het onderzoek van de Kamer is de afgelopen decennia gebaseerd geweest op het toetsen van de besluiten die zij van de ministeries had ontvangen. De Kamer heeft in het dienstjaar 2018 haar werkmethode aangepast en anders uitgevoerd. De rechtmatigheid van de besluiten van de staat worden nu getoetst door het gehele proces van besluitvorming te onderzoeken. Het onderzoek wordt uitgevoerd met behulp van richtlijnen vervat in een handboek dat is opgesteld op basis van de eerdergenoemde internationale standaarden. Na de twee (2) pilotprojecten zijn in 2018 nog vier (4) onderzoeksobjecten geselecteerd voor onderzoek. Deze worden ook uitgevoerd op basis van de nieuwe onderzoeksmethodiek. De keuze is gevallen op objecten die van sociaal-maatschappelijk belang zijn of uitgaven die onze begroting vrijwel jaarlijks belasten.

Naast haar nieuwe onderzoeksobjecten heeft de Kamer in het dienstjaar 2018 de implementatie van financial audits voortgezet en is de controle van de begrotingsrekeningen van het dienstjaar 2014 over twee (2) directoraten van twee (2) ministeries, met name Onderwijs, Wetenschap en Cultuur en Openbare Werken, Transport en Communicatie, uitgevoerd. De controle van de begrotingsrekeningen is uitgevoerd op basis van opgedane kennis door auditors van de Kamer bij de National Audit Office of Guyana tijdens twee (2) twinningprojecten van de World Bank (WB). De rapporten van de genoemde onderzoeken zijn in afrondende fase.

Voorts is in het dienstjaar 2018 nog een onderzoek uitgevoerd op het ministerie van Openbare Werken, Transport en Communicatie dat betrekking had op de rechtmatigheid van de openbare aanbestedingen op laatstgenoemd departement. Het betrof hierbij een parallelaudit waarbij meerdere landen binnen de Caribbean Organization of Supreme Audit Institutions (CAROSAI) simultaan een object moesten onderzoeken in hun eigen land. Het onderzoek vond plaats met begeleiding van facili-

tators die verbonden zijn aan CAROSAI en is ook uitgevoerd op basis van de internationale standaarden. Dit rapport is met een begeleidend schrijven, gedateerd 29 januari 2019 met kenmerk DU/231/du no. 0028.19, aangeboden aan De Nationale Assemblée (DNA).

De Kamer heeft ook een review gedaan op de begrotingsrekeningen over het dienstjaar 2016. Aan de departementen werd gevraagd de verschillen en realisaties van hun begrotingsrekeningen nader toe te lichten.

Daarnaast heeft de Kamer in samenwerking met een externe deskundige in opdracht van de United Nations Development Programme (UNDP) een “micro assessment” uitgevoerd bij ministeries en stichtingen die fondsen ontvangen van de UNDP of die in aanmerking kunnen komen voor fondsen om projecten uit te voeren voor duurzame ontwikkeling (Sustainable Development Programmes).

De Kamer heeft zich tevens actief ingezet en geparticipeerd in diverse regionale rekenkameractiviteiten ter bevordering van de institutionele versterking, zoals de Supreme Audit Institution Performance Measurement Framework (SAI PMF) training en een workshop voor het opstellen van een operationeel plan (OP).

Om haar taak correct te kunnen uitvoeren dient de Kamer onafhankelijk te opereren, maar in de praktijk is hiervan nog geen sprake. Er moet nog gewerkt worden aan de acht (8) zuilen (zie bijlage 6) die het fundament vormen voor de onafhankelijkheid van rekenkamers. De Kamer hoopt te komen tot een structurele verbetering van haar onafhankelijkheidspositie.

De opbouw van het verslag ziet er als volgt uit: in hoofdstuk 1 worden de wettelijke grondslag en onafhankelijkheid van de Kamer beschreven. In hoofdstuk 2 worden de Human Resource aangelegenheden belicht. Hoofdstuk 3 betreft de financiële administratie van de staat en de begrotingsrekening over het dienstjaar 2016 en 2017. Tot slot wordt in hoofdstuk 4 het rechtmatigheidsonderzoek van de verschillende auditobjecten belicht.

1 Wettelijke grondslag en onafhankelijkheid

De wettelijke grondslag van de Kamer is vastgesteld in de Grondwet van 1987 met name de artikelen 149 tot en met 152 en artikel 156 (S.B. 1987 no. 116, gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38), de Wet Rekenkamer Suriname van 1953 (G.B. 1953 no. 26), de Comptabiliteitswet van 1952 (G.B. 1952 no. 111) en het Comptabiliteitsbesluit (G.B. 1953 no. 100), de wijzigingen meegerekend.

De Kamer als onafhankelijk onderzoeksinstituut heeft als missie: het leveren van een bijdrage aan de integriteit, kwaliteit en legitimiteit van de overheid.

De onafhankelijkheid van de Kamer, vastgelegd in de Wet Rekenkamer Suriname, geeft richting aan de visie van de Kamer, met name: het stimuleren van "Good Governance" door het doen van aanbevelingen aan de bestuurders om te komen tot een efficiënt, effectief, controleerbaar en transparant overheidsapparaat.

De Wet Rekenkamer Suriname omschrijft de taken van de Kamer als volgt:

- toezicht houden op de besteding der geldmiddelen overeenkomstig de begroting;
- goedkeuring der rekening van ontvangsten en uitgaven;
- controle op het geldelijk beheer van de overheid in de ruimste zin van het woord.

1.1. Begroting van de Kamer 2018

De begroting van de Kamer is geïntegreerd in de begroting van het directoraat Algemene Zaken van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Voor de begroting van het dienstjaar 2018 heeft de Kamer haar begroting van SRD 6.050.000,00 ingediend; deze is opgebouwd uit lopende uitgaven, kapitaaluitgaven en het beleidsprogramma 'Institutionele Versterking Rekenkamer'.

Op instructie van de minister van Financiën is bij Nota van Wijziging de begroting 2018 van het directoraat Algemene Zaken, alsook de begroting van de Kamer ingekort en deze bedraagt thans SRD 4.200.000,00. Tabel 1.1 geeft een weergave van de begroting en totale uitgaven van de Kamer over 2018.

Tabel 1.1: Begroting en totale uitgaven van de Kamer over 2018

Omschrijving	Ingediende begroting 2018	Inkorting begroting 2018	Goedgekeurde autorisatie 2018	Verbonden bedragen 2018
Totaal Lopende uitgaven	5.075.000,00	3.750.000,00	3.435.460,15	3.409.066,06
Totaal Kapitaaluitgaven	475.000,00	50.000,00	-	-
Totaal Institutionele versterking Rekenkamer	500.000,00	400.000,00	22.500,00	22.500,00
Totaal algehele Dienst	6.050.000,00	4.200.000,00	3.457.960,15	3431.566,06

Bron: Rekenkamer van Suriname en directoraat Algemene Zaken

In de tabellen 1.2 tot en met 1.4 wordt een uiteenzetting gegeven van de totale lopende uitgaven, de kapitaaluitgaven en het beleidsprogramma.

Tabel 1.2: Totale lopende uitgaven van de Kamer over 2018

Code	Lopende uitgaven	Ingediende begroting 2018	Inkorting begroting 2018	Goedgekeurde autorisatie 2018	Verbonden bedragen 2018
610	Lonen en Salarissen	3.000.000,00	2.600.000,00	2.968.546,27	2.968.546,27
611	Sociale Premies	350.000,00	250.000,00	265.477,93	265.477,93
612	Gebruik van Goederen en Diensten	1.525.000,00	850.000,00	201.435,95	175.041,86
616	Sociale Uitkeringen	200.000,00	50.000,00	-	-
	Totaal Lopende uitgaven	5.075.000,00	3.750.000,00	3.435.460,15	3.409.066,06

Bron: Rekenkamer van Suriname en directoraat Algemene Zaken

Uit de analyse van tabel 1.2 komt naar voren dat van codeblok 612 slechts 23,70% is besteed. De reden die het meest voorhanden ligt, is dat bedrijven/leveranciers niet met de overheid willen werken volgens de reguliere bestelbonprocedure vanwege reeds grote betaalachterstanden. Alleen wanneer het gaat om contante betalingen zijn de bedrijven/leveranciers daartoe bereid. Veelal is er via de kleine kasrekening van de Kamer, ad SRD 7.000,00, het hoognodige aangeschaft.

Dit heeft tot gevolg gehad dat de Kamer niet voldoende heeft kunnen inspelen in de behoeftevoorziening van het personeel, want ook de aanzuivering van haar kleine kasrekening ging niet vlot genoeg. Deze situatie heeft zich gedurende het gehele jaar 2018 gemanifesteerd, waardoor de dagelijkse operatie van de organisatie erg bemoeilijkt werd. Deze gebrekkige financiële situatie binnen de overheid is allesbehalve bevorderlijk geweest voor het goed functioneren van onze instelling.

Tabel 1.3: Totale kapitaaluitgaven van de Kamer over 2018

Code	Kapitaaluitgaven	Ingediende begroting 2018	Inkorting begroting 2018	Goedgekeurde autorisatie 2018	Verbonden bedragen 2018
620	Inventaris	475.000,00	50.000,00	-	-
	Totaal Kapitaaluitgaven	475.000,00	50.000,00	-	-

Bron: Rekenkamer van Suriname en directoraat Algemene Zaken

Het opmerkelijke dat uit tabel 1.3 blijkt, is dat er eveneens geen autorisatie verleend is aangaande de inventaris. Bovenvermelde reden is ook hier van toepassing, waardoor de aanschaf van noodzakelijke inventaris gedurende het dienstjaar 2018 niet mogelijk is geweest.

Tabel 1.4: Totaal beleidsprogramma van de Kamer over 2018

Code	Beleidsprogramma	Ingediende begroting 2018	Inkorting begroting 2018	Goedgekeurde autorisatie 2018	Verbonden bedragen 2018
1201	Institutionele Versterking Rekenkamer	500.000,00	400.000,00	22.500,00	22.500,00
	Totaal Beleidsprogramma	500.000,00	400.000,00	22.500,00	22.500,00

Bron: Rekenkamer van Suriname en directoraat Algemene Zaken

Het bedrag ad SRD 22.500,00 betreft een achterstallige betaling van het pand dat de Kamer had gehuurd als dependance tot november 2017. Tot op het moment dat dit verslag wordt uitgebracht was het bedrag nog niet voldaan.

1.2. Institutionele versterking Rekenkamer

In het dienstjaar 2018 heeft de Kamer zich actief ingezet en geparticipeerd aan diverse activiteiten ter bevordering van de institutionele versterking van de Kamer. De institutionele versterking van de Kamer wordt bevorderd door een goede internationale en regionale samenwerking.

Het INTOSAI Strategisch Plan 2017 - 2022 is een goede leidraad voor het opmaken van het Strategisch Plan 2017 - 2021 van de Kamer.

In het dienstjaar 2018 is verder invulling gegeven aan de samenwerkingsmogelijkheden met zusterorganisaties. Tevens heeft Suriname in de hoedanigheid van voorzitter van CAROSAI goed kunnen inspelen op de diversificatie van onderzoeksmodaliteiten en het verrichten van onderzoek in collectief verband.

Activiteiten institutionele versterking Rekenkamer

In 2018 werd door het management en personeel van de Kamer verder gewerkt aan zwakke punten van de organisatie. De capaciteit van de Kamer is versterkt met de aanwerving van een auditor en een medewerker ten behoeve van het ondersteunend personeel. Inmiddels zijn zij ingewerkt en bieden volop hun krachten. De oprichting en versterking van de afdelingen Human Resource Management (HRM), Informatie- en Communicatie Technologie (ICT), Internationale Betrekkingen (IB) en Public Relations (PR) zorgen voor een betere samenwerking met de stakeholders.

Het Strategisch Plan 2017 - 2021 wordt zoveel mogelijk gebruikt om nationale en internationale samenwerking en technische assistentie te verkrijgen om het werk van de organisatie te verbeteren. Door technische assistentie in 2017 - 2018 van met name de IDB is de Kamer in staat gesteld haar rechtmatigheidsonderzoeken te upgraden naar een hoger aanvaardbaar niveau.

1.2.1 Herziene Wet Rekenkamer Suriname

In december 2018 is de initiatiefwet ingediend door de initiatiefnemers van DNA: de voorzitter, mevrouw drs. J. Geerlings-Simons en de leden de heer drs. O. Wangsabesari en mevrouw J. Vreedzaam.

In 2016 heeft de Kamer dit concept aangeboden aan het parlement met het verzoek deze als initiatiefwet in te dienen. Over dit concept zijn er gedurende de periode 2017 - 2018 zowel besprekingen gevoerd als correspondenties via email tussen DNA en de Kamer. Voornoemd concept is bestudeerd en nieuwe inzichten vanuit het parlement zijn ook opgenomen in de ingediende initiatiefwet.

Dit traject heeft echter een voorgeschiedenis, waarbij de Kamer onder leiding van de gewezen voorzitter, de heer drs. U.E. Aron, in 2004 reeds een concept Wet Rekenkamer Suriname had samengesteld. Dit concept is in het Rekenkamerverslag van 2004 als bijlage opgenomen. Deze wet is toentertijd niet verder afgehandeld.

In juni 2013 is het proces tot herziening van de wet door het toenmalige college van de Kamer wederom opgepakt, waarbij er een interne commissie is benoemd door de voorzitter. Deze commissie heeft haar werkzaamheden in september 2013 aangevangen met juridische bijstand van een lokaal accountantskantoor. Aanvankelijk was dit traject gepland voor vier (4) maanden, maar het nam uiteindelijk veel meer tijd in beslag om een degelijke conceptwet te kunnen samenstellen en om te werken aan een memorie van toelichting.

Met de ingehuurd juridische deskundige is de huidige wet per artikel bekeken en geëvalueerd met de vraag of dit nog voldoet aan de huidige situatie en nog mee kan met de ontwikkelingen. Daarnaast zijn ook alle recente wetwijzigingen van rekenkamers uit de regio bekeken; met name van Curaçao en Sint Maarten. De reden is dat we als rekenkamers niet van elkaar verschillen qua structuur (vanwege de koloniale historie).

Verder was het ook ons streven om de onafhankelijke positie van de Kamer beter tot zijn recht te laten komen, aangezien wij dit in de praktijk anders ervaren. De UN Resolution GA-Resolution A/66/20 van 26 april 2011, goedgekeurd in een UN General Assembly (zie bijlage 5), waarin de onafhankelijkheid van rekenkamers wereldwijd door middel van acht (8) zuilen kan worden gewaarborgd, was een welkome ondersteuning om het fundament van de onafhankelijkheid beter te formuleren in een nieuwe Wet Rekenkamer Suriname.

Tevens is ook de ondersteuning vanuit INTOSAI wat de ontwikkeling betreft van nieuwe standaarden voor rekenkamers om op een professionelere manier te 'performen' op basis van internationale standaarden, de aanleiding geweest om enkele artikelen in de huidige wet te herformuleren en/of toe te voegen.

Anno maart 2019 zijn er op basis van deze initiatiefwet reeds aftastende gesprekken geweest tussen de Kamer en de Staatsraad op 4 februari 2019 en op vrijdag 8 maart jl. met de Commissie van Rapporteurs onder leiding van het lid drs. A. Misiekaba als voorzitter van deze commissie. Maar dit is slechts het begin van de gesprekken die voorafgaan aan het proces van de openbare vergaderingen inzake goedkeuring van deze initiatiefwet.

1.2.2 Deelname Kamer aan een training/conferentie/lezing/workshop

Stakeholder Engagement Strategic Plan

Van 8 - 17 maart 2018 hebben vertegenwoordigers van de afdelingen Internationale Betrekkingen en Public Relations, mevrouw mr. G. de Mees, LL.M. MBA en mevrouw R. Caupain, BA, geparticipeerd in de "IDI Capacity Development Programme on SAIs Engaging with Stakeholders" met als thema Stakeholder Engagement Strategic Plan in Johannesburg, Zuid-Afrika. De training was een follow-up van de in 2017 gehouden training met als thema Stakeholder Engagement Strategic Plan in Johannesburg, Zuid-Afrika.

De besluiten die in maart zijn genomen waren:

- het finaliseren van het conceptplan;
- de implementatie van het plan.

De training was een follow-up van de in 2017 gehouden training met als thema Stakeholder Engagement Strategic Plan in Johannesburg, Zuid-Afrika.

Facilitators en participanten van de IDI Capacity Development Programme on SAIs Engaging with Stakeholder in Zuid-Afrika

Training Supreme Audit Institution Performance Measurement Framework

Van 6 - 8 juni 2018 heeft de Kamer als gastheer opgetreden voor de training Supreme Audit Institution Performance Measurement Framework (SAI PMF). Deze training is door tussenkomst van de INTOSAI Development Initiative (IDI) door facilitators uit Noorwegen, Brazilië en Jamaica aan vertegenwoordigers van negen (9) lidlanden binnen CAROSAI verzorgd. Tijdens deze driedaagse training heeft er onder de deelnemers kennisoverdracht plaatsgevonden over het uitvoeren van een SAI PMF-assessment. Het uitvoeren van een SAI PMF-assessment is vrijwillig. De leiding van een rekenkamer neemt het besluit voor het uitvoeren van bovengenoemd assessment en geeft ook aan wanneer en hoe dit moet plaatsvinden. De bedoeling van deze training was om de essentiële kennis die nodig is om het raamwerk te begrijpen en toe te passen, over te dragen. Namens de Kamer hebben aan de training geparticipeerd: de secretaris mevrouw drs. N. Vredeberg, MBA, de adjunct-secretarissen mevrouw drs. R. Imamdi en mevrouw drs. A. Kalidien, MPA en een auditor mevrouw S. Knott, LLB.

De Kamer heeft in oktober 2016 onder leiding van twee (2) externe deskundigen een SAI PMF-assessment verricht. De resultaten van het onderzoek zijn in januari 2017 gepresenteerd aan de Kamer en hebben als input gediend bij de formulering van het strategisch en actieplan 2017 - 2021. Met deze training hoopt de Kamer dat met de technische bijstand die geboden is, de impact van het werk van de participerende rekenkamers verbeterd wordt.

Facilitators en participanten van de SAI PMF-training in Suriname

Report Writing (Rapportage)

In de periode 16 - 20 april 2018 werd in Kingston, Jamaica de workshop "Report Writing" georganiseerd onder auspiciën van CAROSAI en ondersteund door IDB en de Canadian Audit and Accountability Foundation (CAAF). Tijdens de workshop zijn door de leden van CAROSAI de voorgestelde richtlijnen aangenomen voor het schrijven van een rapport. Deze workshop is gehouden ter finalise-

ring van het in mei 2017 gestarte project “Parallel Procurement Audit”, waaraan een auditor van de Kamer heeft deelgenomen.

De Kamer heeft de auditor mevrouw M. Abdoelrahiman, BBA afgevaardigd en zij heeft het auditonderzoek bij het ministerie van Openbare Werken, Transport en Communicatie uitgevoerd. Als auditopic is gekozen het “Rechtmatigheidsonderzoek van de aanbesteding met betrekking tot de bouw van een nieuwe brug over het Saramaccakanaal, een brug over de Domineekreek en beschermingsconstructie voor de hoofdaanvoerbus van de SWM en aansluitende wegen”. Dit project is meer bekend als project “Saronbrug”.

In oktober 2018 is het onderzoek volledig afgerond en de bevindingen en aanbevelingen zijn daarna ook aangeboden aan het parlement.

Facilitator en participanten van de Report Writingworkshop in Jamaica

Strategic Performance Management and Reporting Programma

Van 30 juli - 03 augustus 2018 heeft mevrouw M. Fernand, BSc, MPA deelgenomen aan een cursus Ontwikkelingsmeeting in Oslo, Noorwegen. De gastheer van deze meeting was INTOSAI Development Initiative (IDI), de afdeling van INTOSAI die zich onder andere bezighoudt met institutionele versterking van rekenkamers die lid zijn van de INTOSAI.

Het doel van deze bijeenkomst was om een definitief concept van cursusmateriaal te ontwikkelen voor de tweede fase van het Strategic Performance Management and Reporting Programma (SPMR Programma) van de IDI. Deze tweede fase heeft betrekking op de ontwikkeling van een operationeel plan ten behoeve van de uitvoering van het strategisch plan van een rekenkamer.

De doelgroep van het SPMR-programma zijn rekenkamers die een strategisch plannings- en beheersproces moeten ontwikkelen en onderhouden waardoor ze strategische resultaten kunnen behalen en waarden en voordelen kunnen leveren aan hun stakeholders.

Tijdens deze bijeenkomst werden verschillende resultaten behaald met betrekking tot de inhoud van het cursusmateriaal. Er is onder andere geïdentificeerd waarmee er rekening moet worden gehouden bij de implementatie van een strategisch plan en bij het opzetten van een monitoringssysteem. Ook zijn er afspraken gemaakt met betrekking tot de vervolgstappen om te komen tot het finaal SPMR-

cursusmateriaal. Voor de follow-up is afgesproken dat de input van de participanten zal worden bestudeerd en de finale draft zal worden gedeeld met de participanten ter inzage en beoordeling.

Herdenking 30 jaar CAROSAI

Ter herdenking van het 30-jarig bestaan van CAROSAI is in de periode 15 - 17 augustus 2018 in Jamaica een driedaagse jubileumconferentie gehouden met als thema "Building the Future on the Foundation of the Past". Aan deze driedaagse conferentie hebben geparticipeerd de voorzitter, mevrouw C. Felter, MBA en het hoofd van de afdeling Internationale Betrekkingen, mevrouw G. de Mees, LL.M, MBA.

De onderwerpen die voor de conferentie zijn geselecteerd, hebben tot doel het afgelegde traject te herzien en de reis vooruit te verkennen, niet alleen vanuit het oogpunt van CAROSAI-leden, maar ook vanuit het advies van onze stakeholders, namelijk:

- onafhankelijkheid van rekenkamers;
- rekenkamers in de strijd tegen corruptie;
- duurzame ontwikkelingsdoelen;
- innovatie: data-analytics;
- functioneringsanalyse;
- interactie en betrokkenheid met belanghebbenden.

De voorzitter, die tevens voorzitter is van CAROSAI, heeft in dit kader tijdens de openingsceremonie een toespraak gehouden. Op de eerste dag van de conferentie heeft mevrouw Felter voornoemd een presentatie gehouden.

De follow-up van betreffende conferentie is om in CAROSAI-verband activiteiten te organiseren ter versterking van de bewustwording of capaciteit in voornoemde gebieden.

Voorzitters van rekenkamers en delegatieleden van CAROSAI tijdens de conferentie 30 jaar herdenking CAROSAI in Jamaica

Samenwerking met de Rekenkamer van China

Een delegatie van de Rekenkamer van China (China National Audit Office (CNAO)) bestaande uit zes (6) personen, onder leiding van de Deputy Auditor General, de heer dr. Yuan Ye heeft in de periode 15 - 18 september 2018 op uitnodiging van de Kamer een bezoek gebracht aan Suriname. Tijdens dit bezoek zijn onder andere de mogelijkheden voor verruiming van de samenwerking tussen beide instituten onderwerp van gesprek geweest.

De dialoog met CNAO was onder andere gericht op:

1. participatie van de Kamer in het MAud-programma;
Dit programma wordt mede gecoördineerd door de CNAO, waarbij reeds twee (2) auditors van de Kamer zijn afgevaardigd. Eén (1) auditor heeft de studie in 2018 succesvol afgerond en in augustus 2019 zal de andere auditor haar studie afronden.
2. toekomstige bilaterale samenwerkingen tussen de CNAO en de Kamer en wel op het gebied van audit;
3. samenwerking op regionaal niveau tussen CNAO en CAROSAI. Dit in het kader van het voorzitterschap van de Kamer tot juni 2019.

De Kamer had in het kader van dit bezoek een ééndaagse activiteit gepland, waarbij de vertegenwoordigers van CNAO op maandag 17 september 2018 een lezing hebben gehouden met als thema "From IT-audits to auditing Big Data". De sprekers waren de voorzitter, mevrouw Charmain Felter en de Deputy Auditor General, de heer dr. Yuan Ye.

Big Data is de term die wordt gebruikt voor gestructureerde en door de mens gegenereerde gegevens, maar ook voor gegevens die ongestructureerd en machinegegenereerd zijn en die zich buiten de bedrijfsgrenzen bevinden. Het integreren van Big Data-analyse in auditprocessen kan aanzienlijke verbeteringen opleveren in zowel snelheid als nauwkeurigheid van de audit, maar vereist een ingrijpende verandering in de mindset en aanpak. Voor de lezing waren vertegenwoordigers van het parlement, de regering, vertegenwoordigers van de private sector en media uitgenodigd.

Uitstapje plantage Frederiksdorp**Delegatie CNAO en de Kamer****Lezing Big Data****v.l.n.r. mevrouw C. Felter, MBA voorzitter van de Kamer, de heer dr. Yuan Ye, Deputy Auditor General CNAO en de heer drs. P. Brandon, lid college van de Kamer****Strategy, Performance Measurement and Reporting workshop**

Van 15 - 19 oktober 2018 hebben de secretaris, mevrouw drs. N. Vredeberg, MBA en een adjunct-secretaris mevrouw drs. A. Kalidien, MPA deelgenomen aan de Strategy, Performance Measurement and Reporting (SPMR) workshop in Cayman Island. De workshop was verzorgd door de IDI.

Gebaseerd op de duidelijk geïdentificeerde behoefte in de INTOSAI-gemeenschap alsmede op eerdere en lopende relevante IDI-programma's en technieken richt het SPMR-programma zich op de strategische planningcyclus en de hele strategische managementcyclus met inbegrip van prestatie-meting en rapportage. De SAI PMF is een geschikt instrument om deze doelstelling te bereiken. De Kamer heeft reeds een strategisch plan, maar geen concreet operationeel plan. De bedoeling is dat de Kamer een strategisch en operationeel plan ontwikkelt volgens de methodologie van SPMR. Voor het opstellen van het operationeel plan zijn tijdens betreffende workshop twee outputs geïdentificeerd, te weten "ISSAI Based Compliance Audits en Stakeholder Engagement Strategy" voor de Kamer, waaraan in de komende periode invulling zal worden gegeven.

2 Human Resource aangelegenheden

In dit hoofdstuk worden enkele belangrijke aspecten van personele aangelegenheden weergegeven, zoals de samenstelling van het college van de Kamer, personeel en organisatie en deelname van medewerkers aan opleidingen en trainingen.

2.1 Het college

Het college van de Kamer bestaat uit de voorzitter, mevrouw Charmain O.C. Felter, MBA en de leden de heer drs. Paul W. Brandon en mevrouw drs. Gerda J.E. Schmeltz-Watkin. Het college is op voordracht van DNA door de president van de Republiek Suriname benoemd. Krachtens artikel 2 lid 2 van de Wet Rekenkamer Suriname (G.B. 1953 no. 26) is aan het college een secretaris toegevoegd, die op voordracht van DNA door de president van de Republiek Suriname is geïnstalleerd. De secretaris is mevrouw drs. Natasha H. Vredeberg, MBA. De adjunct-secretarissen zijn mevrouw drs. Rabiagatoen B. Imamdi en mevrouw drs. Aartie P. Kalidien, MPA.

2.2 Personeel en organisatie

Verzuimbeleid

Iedere organisatie met werknemers heeft te maken met verzuimcijfers. Bovenvermeld figuur geeft de verhouding weer van het aantal ziekteverzuim van medewerkers binnen de Kamer over de periode 2016 tot en met 2018. De drie (3) externe deskundigen zijn buiten de analyse gehouden.

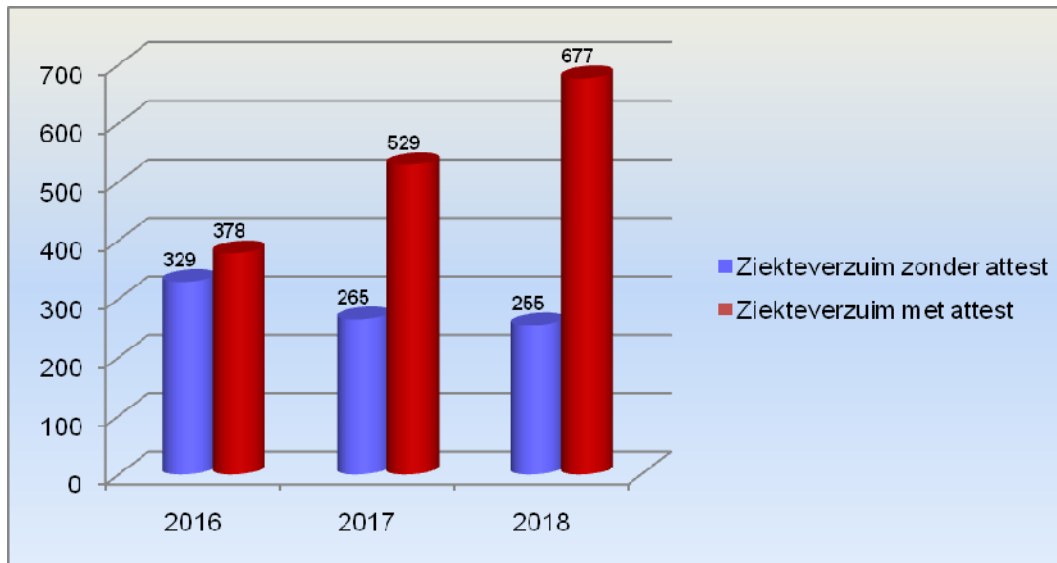
De Kamer is in het proces om beleid te ontwikkelen om haar human resources doelmatiger te beheren teneinde het rendement van haar medewerkers te verhogen. Hiertoe worden er stappen ondernomen om onder andere het verzuim door ziekte te verminderen.

Cijfers over de afgelopen drie (3) jaren laten met betrekking tot het ziekteverzuim met attest een constant stijgende lijn zien, terwijl ziekteverzuim zonder attest (ziekte niet langer dan één dag) over dezelfde periode juist een dalende trend vertoont. Dit illustreert dat een duidelijk adequate monitoring van het (ziekte) verzuim positieve resultaten oplevert voor de organisatie.

Langdurige afwezigheid door ziekte heeft een negatieve invloed op het rendement van de organisatie. Deze omstandigheid zal echter middels monitoring van het ziekteverzuim door onder andere herkeuring en het creëren van een grotere arbeidssatisfactie op de werkvloer worden aangepakt.

De Kamer zal haar beleid met betrekking tot (ziekte)verzuim de komende jaren continueren en vertrouwt erop dat het verzuim in alle gevallen zal reduceren met minstens 3 - 4%, hetgeen een zeer positieve invloed kan hebben op de prestaties van de totale organisatie.

De cijfers van 2016, 2017 en 2018 geven het volgende grafische ziekteverzuim weer.

Bron: Rekenkamer van Suriname

Figuur 2.1: Resultaat ziekteverzuim binnen de Kamer

In het dienstjaar 2016 telde de Kamer achtendertig (38) personen en registreerde een totaal van 707 ziekmeldingen. Deze bestonden uit ziekmeldingen zonder- en met een attest, die respectievelijk 329 om 378 bedroegen.

In het dienstjaar 2017 waren er tweeënveertig (42) personen met een totaal van 794 ziekmeldingen, welke opgesplitst zijn in 265 zonder een attest en 529 met een attest. Het Rekenkamerbeleid, ten aanzien van verzuim exclusief attest, ontwikkeld naar aanleiding van de cijfers over het dienstjaar 2016 ten opzichte van 2017 vruchten af omdat er sprake is van een daling van wel 19,45%.

Over het dienstjaar 2018 telde de Kamer vierenzeventig (44) personen en registreerde een totaal van 932 ziekmeldingen. Deze bestonden uit 255 zonder een attest en 677 met een attest. Echter zijn er in drie (3) gevallen van ziekteverzuim met attest ziekteverzuim van in totaal 279 dagen.

De Personeelswet geeft aan dat landsdienaren per jaar maximaal dertig (30) zieke dagen hebben. Indien dit wordt overschreden wordt 2,5 dagen van de verlofdag afgetrokken voor elke 30 dagen.

Vermeldenswaard is dat over het dienstjaar 2018 een daling van ziekteverzuim zonder attest geconstateerd is van 3,77% ten opzichte van het dienstjaar 2017.

Uit de bovenstaande analyse is geconstateerd dat vanuit de HR bezien, de Kamer op de goede weg is, aangaande het doelmatig omgaan met haar middelen. Reduceren van ziekteverzuim heeft een

grotere aanwezigheid tot gevolg. Hieruit vloeit voort dat er meer werk uitgevoerd wordt, hetgeen een betere kosten-batenverhouding tot gevolg moet hebben.

Standaardisering werkzaamheden

Aansluitend op het eerste voorwaardenscheppende punt, van verhoging van de aanwezigheid van medewerkers om rendementsverhoging te verwezenlijken, is een tweede belangrijk voorwaardenscheppende punt gekoppeld om tot rendementsverhoging te geraken, namelijk het standaardiseren van werkzaamheden.

Standaardiseren aan de hand van internationale normen zal bijdragen tot een betere kwaliteit bij de uitvoering van de taken van de Kamer. Vanuit kwalitatief oogpunt bezien is er dan ook sprake van een doelmatigere besteding van rekenkamer middelen in relatie tot haar prestatie c.q. productie.

In 2019 zal de Kamer het proces tot formeel standaardiseren van haar werkzaamheden voortzetten. Het invoeren van een ethische gedragscode voor haar medewerkers in 2019 zal ook een positieve bijdrage leveren aan voornoemd proces.

Een ethische gedragscode zal de medewerkers voorzien van de nodige normen en waarden waarop ze hun gedrag kunnen baseren. Een hoogwaardig gedrag moet er onder andere toe leiden dat de kwaliteit van de werkzaamheden toeneemt.

Het hoofddocument, de ethische gedragscode en de aanverwante documenten hierbij, die in 2018 zijn geformuleerd zullen in 2019 worden geïmplementeerd.

Veilige werkomgeving

Een sub-document van de eerder aangehaalde ethische gedragscode, is het document ongewenste omgangsvormen. In het kader van genderbeleid, aansluitend op algemeen overheidsbeleid, is dit eveneens een heel belangrijk document welke de Kamer in 2019 wil implementeren.

Naast specifiek genderbeleid, is dit document in algemene zin eveneens bedoeld om in sociale en intermenselijke zin een veilige werkomgeving te creëren voor alle medewerkers.

Het standaardiseren van de werkzaamheden en het creëren van een veiliger werkomgeving zal de aanwezigheid van een vertrouwenspersoon tot gevolg hebben binnen de Kamer.

Het creëren van een veilige werkomgeving moet het streven van de Kamer tot rendementsverhoging van de human resources helpen bewerkstelligen.

Prestatiegericht werken

Om de prestaties van medewerkers te kunnen meten, is de Kamer overgestapt op performance management. Om dit ten uitvoer te kunnen brengen, beschikt de Kamer over een competentieraamwerk waar een beoordelingssystematiek deel van uitmaakt.

Een eerste performance-cyclus, waarbij beide performance managementinstrumenten in gebruik zijn genomen, is geëvalueerd en waar nodig verfijnd. Ook deze instrumenten zullen in 2019 ingezet worden om prestaties van de Kamer naar een kwalitatief en kwantitatief hoger niveau te sturen.

Daarnaast geeft dit ook als voordeel dat doorstroming van medewerkers c.q. carrièreplanning op een transparantere en objectievere wijze plaatsvindt.

Het laatste voordeel van de werkwijze aangaande de HR is het vergroten van de kans dat de juiste persoon op de juiste plaats terecht komt. Vanuit een kosten-baten oogpunt, is dit de gewenste situatie en door het inzetten van de HR-instrumenten via performance management wil de Kamer dit bewerkstelligen.

Vooruitzichten personeel

Een van de vier (4) kerncompetenties van de Kamer is leervermogen.

Daaruit vloeit voort, dat zij een lerende organisatie beoogd te zijn. Het voornemen van de Kamer over het dienstjaar 2019, is dat iedere medewerker op jaarbasis, minimaal vijf (5) dagen aan opleiding in algemene zin of competentie ontwikkeling besteed. Hiermee is niet eerder aangevangen, omdat de evaluatie van de eerste performance-cyclus eerst moest worden afgerond. Dit beleidstraject kan in 2019 opgestart worden, omdat de prestatie (beoordelings) cyclus in 2019 eveneens hervat zal worden.

Personeel Kamer

Het personeel van de Kamer bestaat uit achtenveertig (48) personen, van wie 77,08% van het vrouwelijk en 22,92% van het mannelijk geslacht is. Het personeel bestaat uit auditors, die de kerntaken uitvoeren en ondersteunend personeel. Op contractbasis zijn er drie (3) externe deskundigen in dienst bij de Kamer. In bijlage 1 zijn de namen van personeelsleden en de datum van indiensttreding vermeld. De huidige personeelsbezetting is weergegeven in tabel 2.1.

Tabel 2.1: Personeelsbezetting over het dienstjaar 2018

Functie	per 31 - 12 - 2018
Adjunct-secretarissen	2
Auditors	23
Ondersteunend personeel	20
Tijdelijk personeel	3
Totaal	48

Bron: Rekenkamer van Suriname

Gehouden activiteiten met het personeel

Ter waarborging van de samenwerking en communicatie binnen de Kamer zijn in het verslagjaar enkele activiteiten voor de totale organisatie georganiseerd:

- Op vrijdag 4 mei is een teambuildingsdag gehouden, waarbij de nadruk was gelegd op verbetering van de onderlinge samenwerking, communicatie en bevordering van de eenheid binnen de

Kamer. Op een ontspannen wijze is door SMART Suriname spelen aan elkaar gekoppeld die in groepsverband tijdens de teambuildingsdag zijn uitgevoerd.

Teambuildingsdag 4 mei 2018

Om de afwezige personeelsleden die op 4 mei niet hebben kunnen deelnemen aan onze teambuildingsdag toch nog bij te betrekken, heeft SMART Suriname een gratis workshop aangeboden, die op vrijdag 21 november 2018 is verzorgd. Tijdens deze workshop heeft het aanwezig personeel ook de tools en tips meegekregen die bij de initiële teambuildingsdag aan de orde zijn gekomen.

Met deze werkwijze heeft SMART getracht om toch het doel van de teambuilding te waarborgen. Naar aanleiding van de uitgevoerde teambuildingsactiviteiten heeft SMART Suriname een managementrapportage met haar bevindingen ingediend

- Op vrijdag 20 juli is er een bezoek gebracht aan Royal Hill in het mijnbouwrecht van Rosebel Gold Mines N.V. in het Brokopongebied. Hierbij is er door Grassalco een presentatie gegeven over de bedrijfsactiviteiten en er was een rondleiding op de plant.

Medewerkers Kamer op bezoek bij Grassalco- rondleiding Royal Hill

- Op vrijdag 9 november was er een uitstapje naar Colakreek met als belangrijkste doel de medewerkers een plezierige dag te bezorgen.

2.3 Opleiding en training

In 2018 hebben de auditors van de Kamer hun auditmethodiek verbeterd met behulp van een on-the-job-training onder begeleiding van internationale externe deskundigen en op basis van een handboek rechtmatigheidsonderzoek. Sinds februari 2018 heeft de Kamer een nieuw handboek dat richtlijnen geeft voor het uitvoeren van rechtmatigheidsonderzoek in overeenstemming met de internationale standaarden. Acht (8) auditors van de Kamer waren direct betrokken bij de uitvoering van de twee (2) pilotonderzoeken. Deze auditors functioneren bij het tweede pilottraject als teamleiders en vervangers, en dragen dan de kennis en technieken over aan de rest van de auditors.

De Kamer heeft niet adequaat kunnen beschikken over geldmiddelen uit haar begroting om het instituut verder te versterken. Met behulp van donormiddelen heeft zij zich moeten beperken tot zeer noodzakelijke trainingen. Het is noodzakelijk dat de Kamer voorziet in opleidingen en trainingen om de competenties van het personeel te versterken, aangezien een zekere mate van professionaliteit vereist is. Zij dienen in staat gesteld te worden om de aan hen toegewezen taken naar behoren te vervullen. Tevens moet de Kamer werken aan het uitbreiden van haar onderzoeksgebieden nu zij reeds van start is gegaan met de implementatie van de ISSA's. Kennisgebieden die de Kamer moet blijven actualiseren, betreffen onderzoeksmethodieken, risk-based-auditing, administratieve syste-

men, organisatiekunde, bestuurskunde, verschillende rechtsgebieden - in het bijzonder ambtenarenrecht, maar daarnaast ook staats-, bestuurs- en fiscaal recht - en comptabele systemen.

Stakeholder Engagement Strategic Plan 2018 - 2021

Na een beoordeling van onze prestatie binnen het Prestatie-evaluatieprogramma voor rekenkamers (SAI PMF) zijn de sterke en zwakke punten van de Kamer geïdentificeerd. Op basis van de conclusies heeft onder andere “*Stakeholder Engagement*” een hoge prioriteit in ons “Strategisch Plan Rekenkamer 2017 - 2021” gekregen. Voor het verbeteren van transparantie en verantwoording van de overheidsuitgaven is de rol van belanghebbenden onmisbaar tijdens alle fasen van onze kernactiviteiten. De Kamer is ervan overtuigd dat de betrokkenheid van stakeholders centraal staat in de realisatie van een grotere auditimpact en van vitaal belang is voor het verkrijgen van een grotere onafhankelijkheid. Daarom heeft de Kamer een strategie voor betrokkenheid vervat in het “*Stakeholder Engagement Strategic Plan 2018 - 2021*” (SES).

Het SES-plan komt voort uit de “*IDI Capacity Development Programme on SAIs Engaging with Stakeholders Stakeholder Strategy Development Workshop*”. Als aanvulling hierop is het SES-plan gericht op vooralsnog vijf (5) belangrijke belanghebbenden:

- het parlement
- de regering
- interne belanghebbenden van de Kamer
- media
- gecontroleerde instellingen.

Deze workshop werd in 2017 gehouden in Jamaica en in 2018 in Zuid-Afrika door IDI.

Hoofddoel van het IDI-programma is een “*grotere impact van controle door betrokkenheid van stakeholders*” bewerkstelligen. Daarom omarmt de Kamer dit programma ten zeerste.

In overeenstemming met internationale standaarden voor rekenkamers heeft de Kamer een aanvulling op de strategische richting ingesteld op zowel de interne als de externe stakeholders.

Strategie Ontwikkelingsproces

Tijdens het proces om te komen tot een stakeholdersstrategie heeft de Kamer twee soorten interne belanghebbenden geïnstalleerd: een werkgroep en een focusgroep. De werkgroep was verantwoordelijk voor de planning, het onderzoek en het communicatieplan. De focusgroep had als taak het verifiëren en valideren van gegevens die verstrekt zijn tijdens het strategisch ontwikkelingsproces.

Onze communicatiestrategieën richten zich vooral op het doeltreffend betrekken van de belangrijkste belanghebbenden bij het Rekenkamerwerk. Tevens is het streven van de Kamer om met alle stakeholders/belangengroepen van de samenleving goed samen te werken. Dit bevordert de aanvaarding van gemeenschappelijke doelen en vergroot de wederzijdse verantwoordelijkheden.

Vooruitzichten

De Kamer is ervan overtuigd dat betrokkenheid van stakeholders om de volgende redenen voor beide partijen voordelig is:

- hogere kwaliteit van controleverslagen en doeltreffende besluitvorming;
- vertrouwen en openheid vergroten voor verbeteren van haar reputatie;
- verbeterde veerkracht in moeilijke situaties;
- een verbeterd proces en verbeterde service als gevolg van deelname door belanghebbenden;
- begeleiding belangrijke belanghebbenden om de Rekenkamerverslagen en ook de rapporten en uitdagingen van onze omgeving beter te begrijpen.

De Kamer spreekt van een “*inclusieve strategie in ontwikkeling*”; dit vanwege het voornemen om nog meer stakeholders erbij te betrekken. Door de nauwe betrokkenheid met haar stakeholders zorgt de Kamer voor meer openheid van haar toezicht en beheer op het financieel beleid en zorgt daarmee voor nog meer vertrouwen bij de samenleving.

Master of Auditingstudie in China

Op uitnodiging van de voorzitter van de Rekenkamer van China in samenwerking met de Chinese Government Scholarship Auditing Master Program (CGSAMP) werd de auditor, mevrouw Wartes Cindy S., BSc, in 2016 namens de Kamer voorgedragen om deel te nemen aan het tweejarig Internationaal Masters Beursprogramma in Auditing. Zij viel in de selectie van vijftig auditors uit 36 (zesendertig) landen.

Op 4 juni 2018 heeft zij haar onderzoek met als titel “Comparative study of Financial Audit on the Central Bank using ISSAIs” succesvol kunnen verdedigen. Zij verkreeg daardoor de graad van Master of Auditing (MAud).

Welcome meeting met de voormalige Auditor General van de CNAO, de heer dr. Liu Jiayi

Buluitreiking mevrouw C. Wartes, BSc MAud en de Deputy Auditor General, mevrouw Qin Boyong

Eerste groep afgestudeerden van de Master in Auditing Programme

Voor de auditor was het een hele eer te mogen deelnemen aan een studie die haar kennis in auditing heeft verruimd en bovenal om de Kamer te mogen vertegenwoordigen. Hierdoor kan zij met de opgedane kennis en inzichten met betrekking tot het internationaal auditgebeuren bijdragen aan haar professionele ontwikkeling en het versterken van de Kamer.

Namens de Kamer is de tweede auditor, mevrouw S. Plein, BEc, in oktober 2017 als tweede participant van start gegaan met het tweejarig studieprogramma MAud in Nanjing, China. De sponsoring wordt gedaan door het Chinese Government Scholarship Auditing Master Program (CGSAMP). De Kamer kijkt uit naar haar afstuderen en terugkeer in augustus 2019 om de gelederen te versterken.

3 Financiële administratie staat

3.1 Ontvangsten staat

De ontvangsten van de staat bestaan uit belastingmiddelen, niet-belastingmiddelen en schenkingen c.q. donormiddelen/leningen. Voor het dienstjaar 2018 waren de totale belastingontvangsten begroot voor SRD 3.625,10 miljoen (directe belastingen SRD 1.604,00 en indirecte belastingen SRD 2.021,10). De ontvangsten uit de niet-belastingmiddelen zijn geraamd op SRD 3.076,30 miljoen. In tabel 3.1 wordt een overzicht gegeven van de begrote en gerealiseerde lopende ontvangsten van het dienstjaar 2018. Dit overzicht is samengesteld op basis van informatie verkregen van het ministerie van Financiën.

Tabel 3.1: Overzicht begrote en gerealiseerde lopende ontvangsten 2018 (in miljoen SRD)

Ontvangsten	Begroot (Nota van Wijziging)	Realisatie ¹	Realisatie percentage (%)
Directe belastingen	1.604,00	2.274,50	141,80
Indirecte belastingen	2.021,10	1.955,30	96,74
Totaal belastingen (1)	3.625,10	4.229,80	116,68
Niet-belastingontvangsten (NBO) (2)	3.076,30	1.909,00	62,06
Belastingen + NBO	6.701,40	6.138,80	91,60
Donormiddelen/leningen (3)	44,10	-	-
Lopende ontvangsten (1+2+3)	6.745,50	6.138,80	91,01

Bron: Rekenkamer van Suriname

1) Voorlopige cijfers ministerie van Financiën

Op 08 maart 2019 is per schrijven van de directeur van Financiën, La.F.No. 828, een overzicht van de voorlopige realisatiecijfers met betrekking tot de totale staatsontvangsten over het dienstjaar 2018 ontvangen.

De voorlopige cijfers laten zien dat in totaal SRD 6.138,80 miljoen (91,01%) van de geraamde ontvangsten zijn gerealiseerd over 2018. Van de directe belastingen is SRD 2.274,50 miljoen ontvangen. Dat is 41,80% meer dan was begroot. Van de indirecte belastingen is dat SRD 1.955,30 miljoen ontvangen, 3,26% minder dan was begroot. Verder is van de niet-belastingontvangsten SRD 1.909,00 miljoen gerealiseerd, 37,94% minder dan was begroot.

3.2 Stand staatsschuld

Geregistreeerde leningen

De documenten die ten bewijze van een geldelijke schuldverplichting of van een waarborgverplichting ten laste van de staat zijn opgemaakt, worden door de administrateur-generaal van het Bureau voor de Staatsschuld ter registratie aangeboden aan de Kamer. Dit ingevolge de Wet op de Staatsschuld van 19 maart 2002 houdende bepalingen inzake het vestigen, het delgen en het beheer van schuldverplichtingen ten laste van de Staat, artikel 6, Registratie van documenten lid 1.

In het dienstjaar 2018 is door het Bureau voor de Staatsschuld aan de Kamer een aantal van 132 (honderdentweendertig) beleggingen/herbeleggingen/schatkistpromessen, 35 (vijfendertig) financieringsovereenkomsten (contracten) en 1 (één) promissory note ter registratie aangeboden.

Alle schatkistpapieren, financieringsovereenkomsten (contracten) en promissory notes die door het Bureau voor de Staatsschuld aan de Kamer zijn aangeboden, zijn conform artikel 35 lid 2 van de Wet Rekenkamer Suriname van 12 maart 1953, regelende de instelling van de Rekenkamer van Suriname (G.B. 1953 no. 26) door de Kamer geregistreerd. In de bijlagen 2, 3 en 4 zijn respectievelijk de geregistreeerde beleggingen/herbeleggingen/schatkistpromessen, financieringsovereenkomsten (contracten) en promissory notes weergegeven.

Binnenlandse en buitenlandse staatsschuld in 2018

De totale binnenlandse en buitenlandse staatsschuld volgens de Wet op de Staatsschuld bedroeg per 31 december 2018 respectievelijk SRD 5.811,1 miljoen om SRD 12.901,7 (USD 1.715,6 miljoen)¹.

In tabel 3.2 volgt een overzicht van de totale binnenlandse en buitenlandse staatsschuld per maand over 2018. (Bron: Bureau voor de Staatsschuld, update 14 maart 2019 (www.sdm.org)).

Tabel 3.2: Stand binnenlandse en buitenlandse staatsschuld volgens de Wet op de Staatsschuld over het dienstjaar 2018

Maand	Binnenlandse schuld 2018	Buitenlandse schuld 2018	
	Bedrag (in mln. SRD)	Bedrag (in mln. SRD)	Bedrag (in mln. USD)
Januari	5.476,0	13.006,7	1.737,7
Februari	5.419,0	12.994,4	1.736,1
Maart	5.452,3	13.024,8	1.740,1
April	5.598,1	12.948,2	1.729,9
Mei	5.644,6	12.941,5	1.729,0
Juni	5.661,0	12.459,6	1.664,6
Juli	5.587,5	12.381,7	1.654,2

¹ Bron: www.sdm.org : update 14 maart 2019 (voorlopige cijfers)

Maand	Binnenlandse schuld 2018	Buitenlandse schuld 2018	
	Bedrag (in mln. SRD)	Bedrag (in mln. SRD)	Bedrag (in mln. USD)
Augustus	5.655,4	12.531,6	1.666,4
September	5.655,7	12.522,4	1.665,2
Oktober	5.681,3	12.518,7	1.664,7
November	5.685,4	12.687,1	1.687,1
December	5.811,1	12.901,7	1.715,6

Bron: Bureau voor de Staatsschuld, update 14 maart 2019 (www.sdmo.org)

3.3 Uitbetaalde salarissen in het dienstjaar 2018

Met uitbetaalde salarissen wordt bedoeld de gerealiseerde bedragen betreffende de salarissen uitgekeerd in een bepaalde periode. De netto betaalde bedragen over het dienstjaar 2018 bedroegen in totaal SRD 1.607.394.602,63. Tabel 3.3 geeft een overzicht van de totaal uitbetaalde salarissen over het dienstjaar 2018 verdeeld naar de verschillende ministeries. Ook staat vermeld het aantal betalingen door de verschillende ministeries.

Tabel 3.3: Uitbetaalde ambtenarensalarissen over het dienstjaar 2018

No.	Ministeries	Bedrag in SRD	Percentage (%)
1	Arbeid	13.728.501,90	0,85%
2	Binnenlandse Zaken	142.753.378,95	8,88%
3	Buitenlandse Zaken	10.450.157,56	0,65%
4	Defensie	145.402.887,46	9,05%
5	Financiën	41.571.271,31	2,59%
6	Handel, Industrie en Toerisme	17.122.116,12	1,07%
7	Justitie en Politie	224.158.132,21	13,95%
8	Landbouw, Veeteelt en Visserij	37.137.359,16	2,31%
9	Natuurlijke Hulpbronnen	18.119.258,86	1,13%
10	Onderwijs, Wetenschap en Cultuur	617.531.326,21	38,42%
11	Openbare Werken, Transport en Communicatie	95.710.913,37	5,95%
12	Regionale Ontwikkeling	128.600.831,92	8,00%
13	Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer	15.465.825,84	0,96%
14	Sociale Zaken en Volkshuisvesting	64.039.628,67	3,98%
15	Sport- en Jeugdzaken	17.034.072,92	1,06%
16	Volksgesondheid	18.568.940,17	1,16%
	Totaal	1.607.394.602,63	

Bron: Rekenkamer van Suriname

3.4 De begrotingsrekening

3.4.1 Begrotingsrekening (BR) 2016

Middels een schrijven de dato 29 december 2017 met kenmerk Sec. No. 804/17/min van de minister van Financiën is op 2 januari 2018 de BR 2016 door de Kamer ontvangen. In voornoemd schrijven is de BR 2016 samen met de bevindingen van de Centrale Landsaccountantsdienst (CLAD) aangeboden. De BR 2016 is als bijlage in dit verslag op een CD opgenomen.

In het kader van haar taakstelling heeft de Kamer een review gedaan op de ontvangen Ontwerp Begrotingsrekening van het dienstjaar 2016 conform de bijlage behorende bij het schrijven.

Het vorenstaande is gedaan in overeenstemming met Hoofdstuk XVI, artikel 149 van de Grondwet en artikelen 1 en 26 lid 1 van de Wet Rekenkamer Suriname 1953 (G.B. 1953 no. 26).

Naar aanleiding van voornoemd schrijven zijn alle ministeries door de Kamer aangeschreven en gevraagd om te reageren op zowel de bevindingen van de Kamer als de CLAD inzake de BR 2016.

De volgende ministeries en/of directoraten hebben op betreffend schrijven gereageerd, te weten:

- ministerie van Arbeid: de directoraten Milieu en Arbeid;
- ministerie van Binnenlandse Zaken: directoraat Algemene Zaken;
- ministerie van Defensie;
- ministerie van Handel, Industrie en Toerisme;
- ministerie van Openbare Werken, Transport en Communicatie: directoraat Civieltechnische Werken en directoraat Bouwkundige Werken en Dienstverlening;
- ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting;
- ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer;
- ministerie van Volksgezondheid.

Op 29 maart 2018 heeft de Kamer middels een schrijven met kenmerk RI/1106/du de bevindingen van de BR 2016 verzonden naar de minister van Financiën.

Reacties van de ministeries inzake realisatiecijfers BR 2016

- **Ministerie van Arbeid: de directoraten Milieu en Arbeid**

Het ministerie van Arbeid heeft eveneens nota genomen van het schrijven van de Kamer de dato 23 februari 2018, kenmerk OW/1110/du en bij schrijven de dato 20 maart 2018, kenmerk Arb: 235/2018 als volgt gereageerd.

- Het ministerie bevestigt dat met betrekking tot de kostensoort 'Sociale premies' van het **directoraat Milieu** 60% is verevend. Dit vanwege het feit dat het personeel van voornoemd directoraat midden 2017 is overgeplaatst naar Binnenlandse Zaken en overige ministeries.
- Ten aanzien van de kostensoort 'Goederen en Diensten' is slechts 29% verevend, doordat er geen krediet op de aangevraagde autorisatie is verleend. Voorts is vermeld dat het bedrag ten behoeve van 'Sociale uitkeringen' niet is aangesproken, aangezien een groot deel van het perso-

neel reeds vertrokken was en bovengenoemde uitkeringen meegaan naar de aangewezen ministeries waar het personeel naartoe is overgeplaatst.

- Met betrekking tot de kostensoort 'Lonen en salarissen' is aangegeven dat de reden voor vele aanpassingen in de begroting gelegen is aan de instructie van Financiën, waarbij aanpassingen moesten worden gepleegd en vanwege het feit dat het ministerie moest blijven binnen de financiële budgetkaders.
- De aanpassingen die het ministerie moest plegen binnen de begroting, waren steeds moeilijker, waardoor het ministerie een supplettoire begroting heeft ingediend. Na indiening van de supplettoire begroting kwamen er wijzigingen en moest rekening worden gehouden met de budgetkaders.

Met betrekking tot de begroting van het **directoraat Arbeid** zijn bij schrijven van 20 maart 2018, kenmerk Arb: 236/2018, de volgende bevindingen vermeld.

- Voor de kostensoort 'Gebruik van Goederen en Diensten' (Operationele kosten) blijkt dat 70% van de raming is verevend. Aangegeven is dat dit te wijten is aan vervallen bonnen. Er zijn voor het dienstjaar 2016 ongeveer 312 bestelbonnen vervallen van verschillende aard; van benzinebonnen tot bonnen voor de aankoop van diverse kantoorpullen.

Mogelijke oorzaken voor de vervallen bonnen zijn:

- de wijziging van benzineprijzen;
- het ontbreken van benzine bij de pomp;
- het niet kunnen tanken van de dienstauto aangezien de datum op de bestelbon was verstreken;
- kantoorpullen die niet dezelfde prijs meer hebben, nadat de offerte was aangevraagd (koersverschillen); of
- leveranciers die gestopt zijn met zaken doen met de overheid, vanwege de achterstallige of late uitbetaling aan leveranciers. Ook zijn de kredieten aangevraagd via de behoeftelijst niet verleend om de betalingen via bestelbonnen alsnog te realiseren.

Bij de kostensoort 'Sociale uitkeringen' is slechts 33% verevend; deze zijn poliklinische kosten en medische kosten. Aangegeven is dat dit komt, doordat de declaraties van artsen en tandheeskundige behandelingen niet op tijd zijn ingediend bij het ministerie. De declaraties komen altijd achteraf binnen, waardoor de rapportages voor sociale uitkeringen dan niet met de betreffende maand mee kunnen.

Dat de begroting voor inventaris, transportmiddelen, gebouwen en constructies helemaal niet is aangesproken, komt doordat er geen kredieten zijn verleend door Financiën.

Met betrekking tot Beleidsprogramma 2401 is aangegeven dat het bedrag van SRD 984.000,00 wel is aangesproken. Het ministerie heeft bijgaand een bijlage aan de Kamer doen toekomen, waarin aangegeven is dat er voor Stichting Productieve Werkeenheden (SPWE) SRD 141.762,00, voor Stichting Suriname Hospitality and Tourism Training Centre (SHTTC) SRD 120.824,00 en voor het Scholings Instituut voor de Vakbeweging SRD 117.735,00 is vrijgemaakt aan subsidiegelden over het 1^e en 3^e kwartaal van het dienstjaar 2016. Voorts is aangegeven dat er voor de overige kwartalen geen subsi-

die is vrijgemaakt voor de stichtingen, doordat er vanuit Financiën werd aangegeven dat er geen kredieten en/of onvoldoende kredieten zijn voor subsidie.

Met betrekking tot de code 0936 Stichting Arbeidsmobilisatie & Ontwikkeling (SAO) is vermeld dat het geraamde bedrag SRD 1.981.000,00 was voor het dienstjaar 2016. Dit bedrag was tot en met het 4^e kwartaal van het dienstjaar 2016 precies uitgerekend voor lonen en salarissen (personeelskosten ten behoeve van het SAO). Vanwege het feit dat de begroting steeds aangepast moest worden, heeft de afdeling Thesaurie van Financiën het bedrag van SRD 800.000,00 op de begroting in mindering gebracht.

Ministerie van Binnenlandse Zaken

Ten aanzien van het schrijven van 12 maart 2018, kenmerk no 501.18, van het ministerie van Binnenlandse Zaken met name het directoraat Algemene Zaken worden de volgende punten vermeld:

- Ten aanzien van de constatering van de Kamer zijn er verschillen in het onderdeel Titel I Operationele Uitgaven, zowel bij de Lopende als de Kapitaal Uitgaven.

Verder wordt het volgende aangegeven:

- a) De bedragen die in de begrotingsrekening over het dienstjaar 2016 zijn opgenomen, zijn bepaald aan de hand van de goedgekeurde Nota van Wijziging, die na de behandeling van de Suppletoire Begroting uit het dienstjaar 2016 tot stand is gekomen.
 - b) Bovenstaande geldt tevens voor de verschillen geconstateerd in de programma's.
- Voor wat de opmerking inzake de bevindingen van de CLAD betreft, is er geen schrijven ontvangen. Desondanks zijn de nodige aanpassingen aangebracht aan de hand van het in bovengenoemd schrijven, met name de aangehaalde tekortkomingen in Titel II Programma's en Titel III Middelen.
 - Tevens is door de afdeling Begrotings- en Financiële Zaken van het directoraat Algemene Zaken nagezien of het overzicht van de betalingen over de voorgaande dienstjaren is opgemaakt conform het format van de begrotingen van het dienstjaar 2016 zonder enige calculatiefout.

Ministerie van Defensie

Refererend aan het schrijven van de Kamer de dato 05 maart 2018, kenmerk OW/1104/du no. 0105.18, heeft het ministerie van Defensie bij schrijven de dato 09 maart 2018, ref. no: DD-427/18, aangegeven dat:

- de onderrealisatie bij de programma's van het ministerie te wijten is aan het feit dat de gevraagde autorisatie niet is toegekend;
- er met betrekking tot de bestekkosten geen animo aanwezig was bij leveranciers om zich in te schrijven voor aanbestedingen, met als gevolg dat er minder is ontvangen voor de verkoop van bestekken dan initieel geraamd was;
- ten aanzien van de ontvangsten van de Stichting Jeugd tandverzorging - die aangewend zijn voor de organisatie - is aangegeven dat dit een besluit is geweest van de minister van Defensie.

Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme

Naar aanleiding van het schrijven van het ministerie van Handel, Industrie en Toerisme (HI&T) de dato 20 maart 2018, kenmerk no. DMJ-887, wordt het volgende vermeld:

- Het ministerie heeft het CLAD-rapport met het kenmerk Rra/rra/0459/17 de dato 3 december 2017 niet ontvangen. Hierdoor zijn de aanbevelingen van de CLAD niet doorgevoerd.
- Verwijzend naar de begrotingsrekening HI&T van het dienstjaar 2016 zijn de tabellen en de toelichtingen bij de codes van de Operationele Uitgaven, Beleidsprogramma's en Middelen opge maakt conform de door de Centrale Begrotingsboekhouding vastgestelde instructies inzake informatieverstrekking ten behoeve van de samenstelling van de begrotingsrekening 2016 (Zie La F CBB No. SR/lk/17/54 de dato 21 februari 2017).
- Bij de middelen is er een onjuiste code (54107) voor de lening van de IDB gebruikt. De correcte code is 52200.

Ministerie van Openbare Werken, Transport en Communicatie

Het ministerie van Openbare Werken, Transport en Communicatie (OWT&C), met name het directoraat Bouwkundige Werken & Dienstverlening, heeft bij het schrijven de dato 7 maart 2018, kenmerk no. 425, aangegeven het CLAD-rapport met het kenmerk Rra/rra/0459/17 de dato 13 december 2017 niet ontvangen te hebben. Derhalve kan er niet worden ingegaan op de door de Kamer aangehaalde vragen en opmerkingen.

Ten aanzien van het schrijven de dato 21 maart 2018 kenmerk no. 1241 van het directoraat Civieltechnische Werken van het ministerie van OWT&C wordt het volgende aangehaald:

- De toelichting van de onderrealisatie van het artikelnummer code 140, Verbetering irrigatie en afwateringswerken; artikelnummer code 0141, Onderhoud waterkeringswerken en artikelnummer code 0741, Verbetering dienstverlening Waterloopkundige afdeling is wel aangegeven in de begrotingsrekening 2016 van 16 mei 2017 op de pagina's 10 tot en met 14 en op de pagina's 20 tot en met 21.
- Het CLAD-rapport met het kenmerk Rra/rra/0459/17 de dato 13 december 2017 is niet ontvangen, waardoor er niet gereageerd kan worden op de aangehaalde punten.

Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer

Het ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB) heeft bij schrijven de dato 08 maart 2018, kenmerk Bureau no. 18-0406, aangegeven niet bekend te zijn met de bevindingen en aanbevelingen van de CLAD, aangezien zij deze documenten nimmer heeft ontvangen.

Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting

Naar aanleiding van het schrijven van het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting (SOZAVO) de dato 15 maart 2018, Kenmerk D519/Sh.M./2018 wordt per categorie het volgende vermeld.

Betreffende de programma's 0306/0746/2404/2405:

- 1.) Het ministerie heeft geen gegevens kunnen vinden met betrekking tot programma **0306, Opzet en exploitatie van de noodopvang voor slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel.**
- 2.) Programma **0746, Versterking Immateriële Zorg**, betreft een overheidsbijdrage en een donorbijdrage, namelijk '52204 UNDP'.
- 3.) Bij programma **2404, Algemene Kinderbijslag (AKB)**, wordt vermeld dat het geraamde bedrag niet aangesproken is wegens de wijze van de jaarlijkse AKB-uitbetaling. De uitkering geschiedt in het volgende jaar (in 2017 over het jaar 2016). Er wordt vermeld dat in de maand maart hiermee is begonnen en wel in het Boven-Marowijnegebied.
- 4.) Over programma **2405, de Dienst Kindervoeding**, die geen voeding meer distribueert aan de crèches en gezinnen, is er niets vermeld.

Betreffende de kapitaaluitgaven 620 en 621:

- 5.) Bij kapitaaluitgaven **620, Inventaris, en 621, Transportmiddelen**, staat vermeld dat de geraamde bedragen niet aangesproken zijn geworden, vanwege het niet uitvoeren van het beleidsvoornemen zoals het was geprognosticeerd.

Algemene conclusie

Tot slot concludeert de Kamer dat er nog fouten worden gemaakt bij het opmaken van de begrotingsrekening en dat het van belang is dat de Interne Controleafdelingen op de departementen worden ingezet om ook de controle op de realisatiecijfers, met name de verevende en voldane bedragen, uit te oefenen. Dit is van belang voor een extra controleschakel binnen het begrotingsproces.

3.4.2 Begrotingsrekening 2017

Conform de Comptabiliteitswet van 1952 (G.B. 1952 no. 111) zou de Kamer de begrotingsrekening van 2017 uiterlijk 31 december 2018 van de minister van Financiën moeten ontvangen. Middels een schrijven, gedateerd 11 januari 2019 met kenmerk RI/1106/du en 28 februari 2019 met kenmerk DU/1106/va, is deze tweemaal opgevraagd. Per rapportagedatum van dit verslag is er nog geen reactie ontvangen van de minister.

3.5 Micro assessment van de United Nations Development Programme

In juli 2018 is de Kamer door de United Nations benaderd om een micro assessment uit te voeren bij veertien (14) implementing partners (IPs), waaronder tien (10) ministeries en vier (4) stichtingen. Het onderzoek is uitgevoerd in juli - augustus 2018 door een externe deskundige en een auditteam van de Kamer.

Het resultaat van dit onderzoek is gerapporteerd aan DNA (de dato 25 september 2018 met kenmerk CF/231/va no. 0405.18) en de minister van Financiën.

De onderzochte ministeries/stichtingen (IPs) hebben te maken met een tekort aan nationale begroting, wat in de praktijk betekent dat alleen operationele kosten worden gefinancierd. Over het algemeen is er geen budgettaire ruimte voor 'beleidsmaatregelen'. Deze IPs zijn afhankelijk van overheidssubsidies. Vanwege te laat beschikbare middelen van de overheid hebben ministeries hangende geschillen met betrekking tot uitstaande schulden vanaf boekjaar 2016.

De IP's beschikken niet over formele procedures voor risicobeheer, maar tijdens de beoordelingsfase van het projectplan worden vastgestelde risico's nauwlettend gevolgd door de donoren.

De ministeries hebben geen formele handleiding voor boekhoudinformatiesysteem en systeem van interne controles. Er is een algemene behoefte aan meer opleiding en permanente educatie op het gebied van programmabeheer, audit en boekhouding. De modules Assets Management en Voorraadbeheer in Freebalance zijn niet operationeel. Er is momenteel geen ruimte voor een opleidingsbudget in de nationale begroting.

De werkelijke cijfers in vergelijking met de nationale begroting worden vastgelegd in Freebalance (Integrated Financial Management Information Systems (IFMIS)). De modules in Freebalance, inclusief crediteurenadministratie, debiteurenadministratie, voorraadbeheer en activabeheer worden niet gebruikt door de IP's. De projecten worden vastgelegd in MS Excel.

De UN-projecten worden geregistreerd in Accountview. Eén IP, een stichting, gebruikt Exact Globe voor de records van de stichting, terwijl de projecten worden vastgelegd in MS Excel.

Uit het onderzoek is verder gebleken dat zeven van de tien ministeries geen verzekeringspolissen hebben om hun vaste activa en voorraden te dekken. Voorts hebben drie van de veertien IP's geen periodieke fysieke verificatie van vaste activa en inventaris.

Ook blijkt dat de ministeries geen algehele financiële overzichten uit het financieel systeem krijgen, die gecontroleerd zouden moeten worden door een onafhankelijke auditor. De inkoopmodule in Freebalance is niet volledig operationeel. De inkooprapporten gegenereerd door het informatiesysteem zijn niet in overeenstemming met de verwachtingen.

Er is verder een algemene behoefte aan meer permanente educatie over aanbestedingen.

De overige bevindingen zijn:

- Er is een risico op inefficiënt gebruik van de middelen van de organisatie: er bestaat geen formeel risicobeheerproces.
- De interne auditafdelingen zijn niet bemand met auditors met een formele auditopleiding en met auditervaring.
- De financiële administratie is op kasbasis, waardoor er geen administratie van de verplichtingen en vorderingen wordt bijgehouden en van het vermogen van de ministeries.
- Het risico van onvoldoende inzicht in de financiële positie kan leiden tot onvoldoende beleidsvorming.

- Een gebrek aan formele IT-procedures heeft als risico dat de vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van de gebruikte informatie wordt aangetast.
- Ook blijkt dat er gebrek is aan monitoring activiteiten van bestuursorganen.
Wij constateerden een gebrek aan monitoring activiteiten van bestuursorganen van de ministeries, zoals van de Kamer, CLAD en interne afdelingen. De interne afdelingen rapporteren aan de directeur van de ministeries in plaats van aan een hoger bestuursorgaan, zoals de CLAD of de Kamer.

In tabel 3.4 volgt een lijst van de gecontroleerde IPs.

Tabel 3.4: Lijst gecontroleerde Implementing Partners

	Implementing Partner
1	Ministerie van Financiën
2	Ministerie van Binnenlandse Zaken inclusief directoraat Algemene Zaken
3	Ministerie van Regionale Ontwikkeling
4	Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer
5	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur
6	Ministerie van Volksgezondheid
7	Ministerie van Sport- en Jeugdzaken
8	Algemeen Bureau voor de Statistiek
9	Medische Zending
10	Nationaal Instituut voor Milieu en Ontwikkeling in Suriname
11	Ministerie van Justitie en Politie
12	Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting
13	Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht
14	Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen

Bron: Rekenkamer van Suriname

4 Rechtmatigheidsonderzoek

4.1 ISSAIs gebasseerde onderzoeken

In december 2017 is de Kamer van start gegaan met een training voor rechtmatigheidsonderzoek overeenkomstig de ISSAIs, waarbij twee (2) internationale deskundigen met jarenlange ervaring met onderzoeken bij rekenkamers hebben gezorgd voor de nodige begeleiding en ondersteuning. Het traject van deze nieuwe methode van onderzoek heeft plaatsgevonden met behulp van financiële ondersteuning van de IDB.

De Kamer heeft op grond van haar taken, ingevolge de Wet Rekenkamer Suriname, in de periode maart 2018 tot en met augustus 2018 twee (2) pilot rechtmatigheidsonderzoeken uitgevoerd en afgerond, namelijk:

- Rechtsgelijkheid en rechtmatigheid van gronduitgifte door het ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer;
- Rechtmatigheid van subsidies verstrekt door het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting.

In september 2018 is een aanvang gemaakt met vier (4) nieuwe rechtmatigheidsonderzoeken over het dienstjaar 2017 namelijk:

- Woningbeheer bij de Stichting Volkshuisvesting.
- Overwerkvergoeding bij het ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen.
- Uitgaven medicijnen bij het Academisch Ziekenhuis en Bedrijf Geneesmiddelen Voorziening Suriname.
- Bouwvergunningen bij nieuwbouwwoningen bij het ministerie van Openbare Werken, Transport en Communicatie.

De rapporten van bovengenoemde rechtmatigheidsonderzoeken zijn in de afrondende fase.

Onder auspiciën van CAROSAI is een onderzoek naar het rechtmatigheidsonderzoek van aanbestedingen verricht. Dit onderzoek heeft simultaan plaatsgevonden met andere CAROSAI-leden onder begeleiding van technische deskundigen van CAROSAI en gefinancierd door zowel de WB als de IDB.

In de onderstaande paragrafen wordt een samenvatting gegeven van de twee (2) pilots en het aanbestedingsonderzoek, waarbij de volgende punten zijn uitgewerkt:

- aanleiding tot het onderzoek
- controle reikwijdte
- onderzoeksmethode
- bevindingen
- conclusies en aanbevelingen.

4.2 Rechtsgelijkheid en rechtmatigheid van gronduitgifte door het ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer

Aanleiding tot het onderzoek

In de Surinaamse samenleving heerst er een gevoel van rechtsongelijkheid en er bestaat onduidelijkheid over het proces van gronduitgifte aan personen of organisaties. Het onderzoek heeft zich beperkt tot het toewijzen van domeingrond in grondhuur ten behoeve van de bestemmingen: bebouwing en bewoning, landbouw en tuinbouw en veeteelt. Voorts zijn ook enkele afwijzingen van grondaanvragen gecontroleerd.

Controle reikwijdte

Het onderzoek beperkt zich tot de grondbeschikkingen die verstrekt zijn in het dienstjaar 2017 en betreft zowel beschikkingen voor de bestemming bebouwing en bewoning alsook beschikkingen voor landbouw, tuinbouw en veeteelt. In dit rapport zijn 38 (achtendertig) grondbeschikkingen aan de controle onderworpen. Het onderzoek is uitgevoerd gedurende de periode maart 2018 tot en met augustus 2018.

Onderzoeksmethode

Op grond van de ISSAI 4000 en het Concept Handboek Rechtmatigheidsonderzoek van de Kamer dienen de conclusies van de Kamer te zijn gebaseerd op voldoende, relevant en betrouwbaar bewijs. De Kamer heeft daartoe documenten betreffende relevante wet- en regelgeving van het ministerie geanalyseerd. De documentenanalyse is ondersteund door interviews met sleutelpersonen in het proces van toewijzing van grond en een controle op achtendertig (38) dossiers voor grondaanvraag. De Kamer is van mening dat het verzamelde bewijsmateriaal voldoende, relevant en betrouwbaar is en een basis vormt om de conclusies te kunnen trekken.

Bevindingen

Waarborgen in wettelijk kader

Het wettelijk kader voor de uitgifte van beschikbare gronden dient waarborgen te bevatten voor een rechtvaardige toewijzing van grond. Waarborgen die garanderen dat de uitgifte van gronden rechtvaardig geschiedt zijn, dat:

- er voldaan wordt aan de indieningsvoorwaarden;
- de aanvrager zich dient te houden aan vastgestelde termijnen waarbinnen hij/zij de toegewezen grond moet aanvaarden en registreren;
- de aanvrager zich houdt aan de voorwaarden van de bereidverklaring;
- het ministerie zich houdt aan de Wet en de Decreten Uitgifte Domeingrond van 1982, het Decreet Grondkamer van 1982 en het Decreet Beginselen Grondbeleid van 1983.

Decreet Beginselen Grondbeleid (S.B. 1982 no. 10) laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2003 no. 8

Artikel 2 lid 1 luidt als volgt en spreekt voor zich: *“Iedere Surinamer, die tevens in Suriname woonplaats heeft, heeft het recht een stuk domeingrond onder zakelijke titel te verkrijgen”*.

Het komt erop neer dat elke Surinamer ongeacht zijn achtergrond het recht heeft om in aanmerking te komen voor een stuk grond (zonder dat er sprake is van bevoorrechtiging), mits hij voldoet aan de gestelde voorwaarden.

Decreet Uitgifte Domeingrond (S.B. 1982 no. 11) laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2003 no. 7

Artikel 1 lid II.3 geeft aan: *“de minister maakt zo nodig via een openbare bekendmaking, regelmatig bekend de gebieden waar domeingrond beschikbaar is voor toewijzing”*.

Dit artikel houdt in dat de minister ervoor moet zorgen dat elke burger op de hoogte moet kunnen zijn van waar er vrij domein is.

Artikel 1 lid II.4: *“alle aanvragen van domeingrond zullen worden gepubliceerd in het advertentieblad van de Republiek Suriname waarna gedurende 30 dagen gelegenheid bestaat voor het indienen van bezwaren”*.

Middels dit artikel is de transparantie van grondaanvraag en -uitgifte gegarandeerd.

Artikel 1 lid II.5: *“bij de aanvraag van grond ter bebouwing en bewoning zal niet meer dan één toewijzing per persoon kunnen plaatsvinden”*.

Middels dit artikel wil de wetgever voorkomen dat aan één persoon meerdere percelen worden toegevoegd waardoor andere burgers mogelijk niet in aanmerking zouden kunnen komen. Hierdoor wordt ook voorkomen dat grondaanvraag een lucratieve bezigheid wordt.

Tweede Afdeling, artikel 7: Indien de minister op basis van gegronde redenen van oordeel is dat de aanvraag wordt afgewezen *“geeft hij van die bevinding, onder mededeling van de beweegredenen, kennis aan de aanvrager, aan wie van de afwijzende beschikking een afschrift of fotokopie wordt gezonden”*.

Het is de minister die de aanvraag toe- of afwijst, maar bij afwijzing dient dit met redenen te zijn omkleed na ingewonnen adviezen bij de daartoe aangewezen instanties.

Artikel 9 geeft aan dat *“Indien de minister, na overweging van de binnengekomen adviezen, van oordeel is dat tot afwijzing van de aanvraag moet worden overgegaan, stelt hij de aanvrager hiervan zo spoedig mogelijk in kennis”*.

Artikel 8 geeft aan dat voor hij overgaat tot toewijzing, de minister in alle gevallen advies moet vragen bij andere bevoegde instanties zoals bij wet is vastgesteld en in alle gevallen aan de districtscomisaris in wiens ressort het perceel ligt. Dus een minister mag niet naar eigen inzichten handelen en naar eigen believen grond toe- of afwijzen.

Artikel 16, lid 3 Decreet Grondkamer (S.B. 1982 no. 16) biedt de aanvrager de mogelijkheid om binnen 30 dagen (na afwijzing) in beroep te gaan binnen de administratie, indien een verzoek tot verlening van het recht van grondhuur wordt afgewezen.

Grondaanvragen kunnen leiden tot spoedbehandelingen en het behandelen van concurrente aanvragen. Criteria voor dergelijke behandelingen liggen niet vast in wettelijke regelingen. Het ministerie van ROGB besluit namelijk op niet vastgelegde gronden of een grondaanvraag met spoed moet worden behandeld en aan wie de grond uiteindelijk moet worden toegewezen bij concurrente aanvragen. De Kamer concludeert dat bij een goede toepassing van het wettelijk kader inzake de uitgifte van beschikbare grond in redelijke mate de rechtsgelijkheid van de aanvrager is gegarandeerd, met uitzondering van de behandeling van spoedgevallen en concurrente aanvragen.

De waarborging van rechtsgelijkheid in de praktijk

De Kamer heeft onderzocht of de waarborgen voor het hanteren van rechtsgelijkheid bij het toewijzen van grond aan de aanvragers in de praktijk worden gegarandeerd. Zij heeft hiertoe onderzocht hoe het proces van gronduitgifte is ingericht en of voor toe- en afwijzingen de geldende regels worden toegepast. De Kamer heeft dan met name gekeken naar de opzet, het bestaan en de werking van beheersmaatregelen die het ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB) heeft genomen om te zorgen dat de uitgifte van grond rechtmatig en rechtvaardig geschiedt (14 MP/ROGB/30 november 2018).

Opzet beheersmaatregelen

De opzet van de beheersmaatregelen is in grote lijnen als volgt.

Aanvraag: in de opzet van de aanvraagprocedures is de rechtsgelijkheid van de aanvragers niet in het geding. De indieningsvoorwaarden en de behandeling van de aanvragers worden zowel in het proces van gronduitgifte als in de taakstelling beschreven, opgevolgd en uitgevoerd.

Advisering en besluitvorming: in de opzet van het proces van advisering en besluitvorming is de rechtsgelijkheid niet gewaarborgd. In geval van concurrente aanvragen en spoedgevallen worden door de onderdirecteur Grondbeheer, de directeur en de minister besluiten genomen die niet gebaseerd zijn op openbaar gemaakte criteria. Een afdeling die tenslotte binnen het ministerie rechtsgelijkheid kan controleren, is de bestaande afdeling van Interne Controle (IC). Deze afdeling zou met de controle van gronduitgifte kunnen worden belast. In de opzet van de beheersingsmaatregelen is deze controle echter niet opgenomen in de taakstelling van de afdeling IC.

De Kamer komt tot de conclusie dat de opzet van de beheersmaatregelen niet garandeert dat de waarborgen voor het hanteren van rechtsgelijkheid worden toegepast in de praktijk bij het toewijzen van grond aan aanvragers, omdat niet in alle processtappen voldoende controlemaatregelen zijn opgenomen. Met name bij spoedgevallen en concurrente aanvragen zijn risico's aanwezig dat er rechtsongelijkheid kan ontstaan.

Conclusie

De Kamer komt derhalve tot de conclusie dat de uitvoering van de procedure van grondtoewijzing in de praktijk niet rechtmatig verloopt, doordat aan de vier essentiële wettelijke voorwaarden², die de transparantie van de uitgifte van grond verhogen, niet wordt voldaan. Verder heeft de Kamer geen zekerheid of aan andere wettelijke voorwaarden wordt voldaan, omdat het proces van gronduitgifte bij het ministerie van ROGB tekortkomingen vertoont die het risico met zich dragen dat de rechtsgelijkheid van aanvragers van domeingrond niet is gewaarborgd. De Kamer heeft namelijk geconstateerd dat er grote achterstanden zijn bij het behandelen van aanvragen en bijwerken van cahiers door de afdeling Grondregistratie van het ministerie.

Verder vertonen de maatregelen van het ministerie om de verwerking van de aanvragen rechtmatig (en doelmatig) te laten verlopen, leemten. Zo zijn dossiers van onderzochte toewijzingen in de meeste gevallen niet volledig. Stukken die onder andere ontbraken, waren de verzoekschriften, adviezen van de afdeling Grondinspectie en overige adviesinstanties, alsook de aanvaardingsstrookjes.

Afwijzingen van aanvragen zijn daarentegen gestoeld op gegronde redenen en de aanvragers worden binnen redelijke termijn geïnformeerd over de status.

Aanbevelingen

De Kamer beveelt het ministerie van ROGB aan:

1. de rechtszekerheid van de aanvrager beter te garanderen door:
 - a. de transparantie van het proces van uitgifte van domeingrond te verhogen door het openbaar maken van vrij domein en het publiceren van aanvragen in het staatsblad;
 - b. het operationaliseren van de Grondkamer;
 - c. staatsbesluiten te maken om criteria voor spoedgevallen en concurrente aanvragen vast te leggen.

2. achterstanden in de verwerking van de uitgifte van domeingrond weg te werken en nieuwe achterstanden in de toekomst te voorkomen.

Wij geven in overweging om:

 - a. een werkgroep te formeren met als taak de achterstand van rond 30.000 aanvragen versneld te doen inlopen;
 - b. het wettelijk kader te wijzigen en de mogelijkheid om 'open' aanvragen te doen te schrappen en alleen aanvragen voor een specifiek perceel toe te staan.

3. in de organisatie van het gronduitgifteproces eenvoudige verbeteringen aan te brengen, zoals:
 - a. bij de indiening van een aanvraag een checklist te gebruiken om vast te stellen dat de aanvrager de relevante documenten heeft toegevoegd aan het verzoekschrift;

² Zie pagina 38 Waarborgen in wettelijk kader

- b. het aanvraagstelsel van de dependances in de districten aan te sluiten op het centraal stelsel van het hoofdkantoor;
- c. op de afdelingen die geen afdelingshoofden hebben een leidinggevende te benoemen;
- d. niet-geformaliseerde taken van medewerkers van het Secretariaat van het onderdirectoraat Grondbeheer van de afdeling Gronduitgifte te formaliseren;
- e. een uniek (LaD) nummer te introduceren dat in alle fasen wordt gehanteerd of geregistreerd om het verloop van de aanvraag eenvoudig te kunnen traceren.

4.3 Rechtmatigheid van subsidies verstrekt door het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting

Aanleiding tot het onderzoek

Dit betreft een onderzoek naar de rechtmatigheid van de in 2017 verstrekte subsidies door het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting (SOZAVO). De controle is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk XVI, artikel 149 van de Grondwet en artikelen 1 en 26 lid 1 van de Wet Rekenkamer Suriname 1953 (G.B. 1953 no. 26). Met het verstrekken van subsidies ondersteunt de Surinaamse overheid diverse (sociale) instellingen, staatsbedrijven en stichtingen bij het uitvoeren van hun maatschappelijke taak.

Het onderzoek richt zich op verleende subsidies door SOZAVO vanwege het maatschappelijk belang en omdat er een aanzienlijk financieel belang met de subsidieverstrekking is gemoeid en een groot aantal instellingen hierbij betrokken zijn. In totaal is in 2017 voor een bedrag SRD 10 miljoen aan subsidies door het SOZAVO begroot en SRD 6,519,748.00 uitgekeerd.³

Controle reikwijdte

Het onderzoek richt zich op verleende subsidies en niet op bijdragen. Subsidie wordt hierbij gedefinieerd als een geldelijke ondersteuning aan instellingen die vallen onder het ministerie van SOZAVO ten behoeve van het dekken van de programma- en exploitatiekosten van die instelling. Het onderzoek heeft uitsluitend betrekking op alle in het begrotingsjaar 2017 verleende subsidies aan particuliere sociale instellingen en overheidsstichtingen ten behoeve van kind en ouderenzorg. Aangezien er van de subsidie voor vervoer geen verantwoording is vereist door het ministerie van SOZAVO, is deze niet in dit onderzoek betrokken.

Onderzoeksmethode

Op grond van ISSAI 4000 en het Handboek Rechtmatigheidsonderzoek van de Kamer dienen de conclusies van de Kamer te zijn gebaseerd op voldoende, relevant en betrouwbaar bewijs. De Kamer

³ Volgens opgave van het ministerie van SOZAVO: op het moment van het opstellen van dit rapport was de begrotingsrekening nog niet definitief opgesteld door het ministerie van Financiën.

heeft daartoe documenten betreffende relevante wet- en regelgeving van het ministerie van SOZAVO en Financiën geanalyseerd.

De documentenanalyse is ondersteund door interviews met sleutelpersonen in het proces van toewijzing van subsidies en een controle van de rechtmatigheid van een steekproef van vijftien (15) uitgekeerde subsidies voor een totaalbedrag van SRD 5.457.246,00. (Zegge: vijf miljoen vierhonderd en zevenenvijftigduizend en tweehonderdzesenveertig 00/100 Surinaamse Dollars). Dit is 83,70% van het totaalbedrag aan uitgekeerde subsidies.

Bevindingen

Opzet beheersmaatregelen

De Kamer heeft onderzocht welke beheersmaatregelen de ministeries van SOZAVO en Financiën hebben getroffen om ervoor te zorgen dat subsidies aan particuliere sociale instellingen en overheidsstichtingen rechtmatig geschieden. In vervolging op de beschrijving van de opzet van het systeem van subsidietoekenning heeft de Kamer onderzocht of dit proces in de praktijk daadwerkelijk tot uitvoering wordt gebracht. Met andere woorden: de Kamer heeft onderzocht of het proces in werkelijkheid bestaat en wordt nageleefd. Het proces, zoals is beschreven, heeft de Kamer in werkelijkheid ook aangetroffen. De Kamer heeft echter de volgende tekortkomingen in de naleving geconstateerd.

Bevinding 1: Het onderdirectoraat Kategoriaal Maatschappelijk Werk (KMW) en de sectie Coördinatie Particulier Initiatief (CPI) hebben een cruciale functie bij de verstrekking van subsidies. De originele documenten van de subsidieaanvrager worden doorgestuurd naar het ministerie van Financiën, en het ministerie van SOZAVO houdt kopieën van deze documenten (zowel hardcopy als digitaal). Het maken van kopieën gebeurt niet consistent waardoor het dossier op het ministerie onvolledig is. Wat de digitale opslag betreft: er is geen sprake van bescherming van de data (middels toegangscode) met het risico dat informatie bewerkt kan worden door derden. Er kan eventueel op basis hiervan een nadelig besluit worden genomen.

Bevinding 2: Onvoldoende functiescheiding met als gevolg overbelasting van de beleidsmedewerkers van het onderdirectoraat KMW, waardoor het risico op fouten wordt vergroot. Dit risico is zelfs aannemelijk, omdat niet duidelijk is met welke diepgang de door de beleidsmedewerker opgestelde beschikking wordt gecontroleerd door zijn leidinggevenden.

Bevinding 3: Er is geen actieve buitendienstcontrole (op de instellingen) door de dienst Bureau Opvang Instellingen of de afdeling Interne Controle. Ook het onderdirectoraat KMW doet geen nactcontrole op locatie van de subsidieaanvrager. Hierdoor is het risico groot dat het aantal opgegeven pupil en inwoners van de gesubsidieerde voorzieningen en personeelsleden onjuist is.

Bevinding 4: De ingediende stukken van de subsidieaanvragers worden niet ordelijk in dossiers opgeslagen, maar liggen verspreid in de ruimte van het onderdirectoraat KMW. Hierdoor ontstaat het

risico dat originele stukken zoek raken voordat de aanvraag wordt verzonden naar het ministerie van Financiën.

Bevinding 5: De controle van het onderdirectoraat Financieel Beheer zou effectiever zijn als het eerder in het proces wordt betrokken; bijvoorbeeld voordat de minister van SOZAVO de conceptbeschikking ondertekent.

Bevinding 6: Er is sprake van onvoldoende transparantie vanuit het ministerie van Financiën middels toegang tot het IFMIS-systeem, waardoor diverse afdelingen van SOZAVO geen direct zicht hebben op de daadwerkelijke uitbetaling van de subsidie. Het risico is dat SOZAVO niet adequaat kan antwoorden op vragen die de subsidieontvangende instellingen hebben omtrent de betaalbaarstelling van de subsidies.

Bevinding 7: De Centrale Betaaldienst (CBD) van het ministerie van Financiën heeft de geldbedragen conform de subsidiebeschikking aan de juiste instelling uitbetaald. Een uitzondering hierop is de Kennedy Stichting.⁴

Bevinding 8: De Kamer heeft de fysieke controle op de subsidieaanvragen door de afdeling Economische Aangelegenheden (EA) van het ministerie van Financiën niet kunnen uitvoeren. Het ministerie van Financiën heeft schriftelijk gereageerd op de vragen die betrekking hebben op de afdeling EA.

Conclusies

Oordeel Rekenkamer over de in 2017 uitgekeerde subsidies

Op basis van de bevindingen van ons controlewerk, is de Kamer niet in staat gebleken om tot een oordeel te komen, aangezien de fysieke controle van de subsidie aanvragen op de afdeling EA en de afdeling CBD van het Ministerie van Financiën ontbrak.

Motivering oordeel

De beheersing van de maatregelen op de rechtmatige vaststelling van jaarlijkse subsidies aan particuliere sociale instellingen en overheidsstichtingen ten behoeve van kind- en ouderenzorgaanvragen door het ministerie van SOZAVO vertonen ernstige gebreken, te weten:

1. In de opzet van de maatregelen is niet voorzien in de controle ter plaatse van de opgaven voor benodigde programmakosten (aantal kinderen/ouderen) en personeelskosten (aantal benodigde personeelsleden). Deze controle vond ook niet plaats in 2017.
2. In de opzet van de maatregelen is de controle van de subsidieaanvragen door het ministerie van SOZAVO voornamelijk afhankelijk van één functionaris die daarnaast nog andere taken dient te vervullen. Vanwege het ontbreken van een functiebeschrijving voor deze functionaris is het niet te bepalen of de subsidieaanvragen met de nodige zorg worden gecontroleerd.

⁴ De Kennedy Stichting heeft aangegeven dat er nog een uitstaand bedrag is van SRD 70.000 met betrekking tot de subsidiebeschikking voor 2017.

3. Dossiers van subsidieaanvragen door de instellingen bij het ministerie van SOZAVO zijn onvolledig. Hierdoor kan niet worden vastgesteld of aan alle subsidievoorwaarden is voldaan. Dit impliceert dat de in 2017 uitgekeerde subsidies als onrechtmatig moeten worden gekwalificeerd.
4. Tijdens het veldonderzoek bij vijftien (15) instellingen (die circa 83,70% van de uitgekeerde subsidies representeren) konden deze instellingen wel documenten overleggen die benodigd zijn om aan de subsidievoorwaarden te voldoen. Deze observatie kan erop duiden dat de dossiervorming bij het ministerie van SOZAVO zeer gebrekkig is en dat de instellingen wel aan alle subsidievoorwaarden hebben voldaan.
5. De veronderstelling in punt 4 lijkt juist te zijn, omdat de controle door het ministerie van Financiën niet heeft geleid tot het niet goedkeuren van subsidieaanvragen. Immers, het ministerie van SOZAVO dient bij het aanbieden van de conceptbeschikking aan het ministerie van Financiën alle documenten die de aanvraag ondersteunen bij te voegen.

Echter heeft de Kamer niet kunnen vaststellen dat het ministerie van Financiën wel alle vereiste stukken heeft ontvangen en betrokken is bij zijn goedkeuring van de beschikking. De afdeling EA heeft niet volledig meegewerkt aan het onderzoek. De fysieke toetsing van het proces van de subsidie aanvraag tot de goedkeuring en de controle van de dossiers zijn cruciaal voor het bepalen van het oordeel van de Kamer over de rechtmatigheid van de subsidie-uitkeringen in 2017, omdat de EA-controle moet hebben bepaald of alle documenten voor de aanvraag aanwezig waren en of aan de subsidievoorwaarden was voldaan. Als dat het geval was, dan is de gebrekkige beheersing van de controle op de subsidieaanvragen opgevangen of gecorrigeerd door het controlewerk van het ministerie van Financiën. In dat geval zouden de subsidie-uitkeringen als rechtmatig kunnen worden gekwalificeerd. Als de EA-controle echter niet de gebrekkige beheersing van de controle op de subsidieaanvragen heeft opgevangen of gecorrigeerd, dan zouden de subsidie-uitkeringen als onrechtmatig moeten worden gekwalificeerd. Bij gebrek aan dit controlebewijs kan de Kamer niet met zekerheid concluderen dat alle subsidies van 2017 rechtmatig dan wel onrechtmatig zijn uitgekeerd en onthoudt zich van een oordeel daarover.

Aanbevelingen

De Kamer beveelt het ministerie van SOZAVO aan:

- in de opzet van het subsidieaanvraagproces de verplichting op te nemen dat subsidieaanvragen ook bij de instellingen ter plaatse worden gecontroleerd;
- een accountantscontrole op de verantwoordingen (financiële rapportages) op te nemen als verplichte subsidievoorwaarde;
- de controle van de subsidieaanvragen door meer dan één functionaris te laten uitvoeren en dit vast te leggen in de betreffende functieomschrijvingen;
- de dossiervorming per subsidieaanvraag te verbeteren door duidelijke instructies vast te leggen voor zowel hardcopy als digitale dossiers;
- een checklist bij te houden van welke documenten per instelling zijn ontvangen;

- afgifte van een ontvangstbewijs bij ontvangst van benodigde documenten.

De Kamer beveelt het ministerie van Financiën aan:

- de medewerkers van SOZAVO belast met de controle van subsidieaanvragen en communicatie met de instellingen toegang te geven tot het inzien van mutaties in het onderdeel Subsidie SOZAVO van het ministerie van Financiën, in het IFMIS-systeem;
- om de verantwoordelijkheid omtrent de taakverdeling ten aanzien van de controle van conceptsubsidiebeschikkingen schriftelijk vast te leggen om onduidelijkheid te voorkomen tussen de afdeling TI en de afdeling EA;
- de Wet Rekenkamer Suriname na te leven en medewerking te verlenen aan onderzoek van de Kamer door het verstrekken van alle informatie die de Kamer nodig acht voor haar onderzoek.

4.4 Procurement Collaborative (Parallel) Audit

Aanleiding onderzoek

In juli 2016 heeft CAROSAI een enquête gehouden om het mandaat, de behoeften en de prioriteiten van de leden vast te stellen. Een essentiële behoefte die door vijftien (15) rekenkamers is geuit, was het uitbreiden van deskundigheid op het gebied van Procurement Audit. Naar aanleiding hiervan heeft het bestuur van CAROSAI een procurement audit opgezet die parallel door de leden wordt uitgevoerd. CAROSAI heeft samen met de WB en de IDB een leidende rol gehad tijdens deze audit.

In dit kader heeft de Kamer een onderzoek uitgevoerd naar de rechtmatigheid van de aanbesteding van de bouw van een nieuwe brug over het Saramaccakanaal, een brug over de Domineekreek en de beschermingsconstructie voor de hoofdaanvoerbuï van de Surinaamsche Waterleiding Maatschappij en aansluitende wegen.

Controle reikwijdte

Deze audit richt zich op de contractuele en inkoopactiviteiten (het gehele aanbestedingsproces), die betrekking hebben op planning, inkopen en contractbeheer. Het auditteam beoordeelde twee contracten.

Onderzoeksmethode

De controle heeft betrekking op de vraag of de middelen van het ministerie worden beheerd op grond van goed financieel beheer en verantwoordingsprocedures en of alle door het ministerie aangekochte voorraden worden ontvangen, geregistreerd en fysiek zijn geverifieerd.

Bij de aanbestedingscontrole van dit project is specifiek vastgesteld of het inkoopproces is uitgevoerd in overeenstemming met de toepasselijke aanbestedingsregels en of er passende controles zijn uitgeoefend. De controle werd uitgevoerd naar de ethische en algemeen aanvaarde normen voor auditing

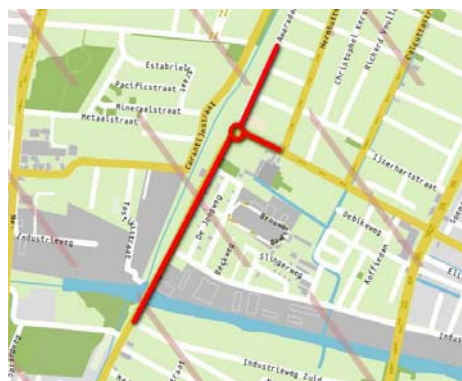
vastgesteld door INTOSAI. De aanpak van de controle is op risico's gebaseerd. Dit betekent het hebben van een goed begrip van de functie en de doelstellingen van het ministerie.

Verder is een op risico gebaseerde benadering niet alleen afhankelijk van risico, maar ook van het feit dat het beheersingssysteem voor interne controle gehanteerd wordt.

Om onze doelstellingen te bereiken zijn de nodige documenten opgevraagd en geanalyseerd tegen de materialiteit van de contracten. Tevens is er een risico-evaluatie gedaan om een goed begrip te verkrijgen van de planning, inkoop en het contractmanagement van de aanbestedingspraktijken van het ministerie. Verder zijn er gesprekken gevoerd met de verschillende functionarissen van het ministerie.

Nieuwe brug over het Saramaccakanaal

Uitgevoerde project
(in het rood aangegeven)

Bevindingen

Bevindingen uit de overeenkomst gesloten met de aannemer:

1. Het project werd voor zes maanden uitgesteld.
Het project werd twee keer uitgesteld door het ministerie. Verder waren er nog andere obstakels, zoals belemmeringen bij het opkopen van de benodigde terreinen, activiteiten van de nutsbeheerders en betalingsachterstanden.
2. Tot en met september 2018 was het meerwerk dat sinds 2014 is goedgekeurd nog niet begonnen. Deze werkzaamheden hielden in het asfalteren van omliggende wegen.
3. De bekendmaking met betrekking tot inschrijving voor de aanbesteding is niet opgesteld volgens de richtlijnen vervat in artikel 4 lid 2 van het Aanbestedingsreglement voor Werken in Suriname 1996 (AWS 1996). Niet alle opgesomde informatie is volgens artikel 4 lid 2 AWS verwoord in de bekendmaking.

Bevindingen uit de overeenkomst gesloten met de consultant:

1. Het onvoorzien bedrag SRD 167.270,40 is gebruikt zonder goedkeuring van het ministerie.
De consultant heeft het onvoorzien bedrag gedeclareerd, wat gelijk is aan twee maandelijkse termijnen van SRD 83.635,20.
2. Na de eerste oplevering op 28 september 2014 is het project nog steeds niet afgerond.

In de overeenkomst gesloten met de consultant staat vermeld dat het project veertien maanden zal duren, met een onderhoudsperiode van twaalf maanden. De contractondertekening heeft plaatsgevonden op 22 juli 2010 en het project dient aan te vangen op de veertiende dag na deze ondertekening.

De consultant heeft zich niet gehouden aan het contractuele tijdschema bij het inleveren van de rapporten. De consultant heeft in april en juni 2010 twee verslagen ingediend; dat is respectievelijk acht en tien maanden na de geplande datum van indiening.

3. De specificatie van het herziene aanbod van de consultant in het contract kan niet worden geverifieerd, omdat dit document is zoekgeraakt.
4. De afdeling Interne Controle controleert de werkzaamheden en rapporten van de consultant niet. De afdeling is wel aanwezig op de dag van inschrijving en tekent op alle documenten inclusief de processen-verbaal.

Conclusie

Toezicht op het contract is onvoldoende om de rechtmatigheid te waarborgen. Het ministerie moet een risico-identificatieproces ontwikkelen om risico's te bepalen die kunnen voorkómen dat het project zijn doelstellingen niet bereikt. Bovendien moeten de verantwoordelijke partijen aan tafel gaan zitten om een oplossing te vinden voor de voltooiing van dit project.

Bijlagen

Bijlage 1: Huidige personeelsbezetting Rekenkamer van Suriname per 31-12-18

College:	Periode benoemd: 2016 - 2021
Mevrouw Felter, C., MBA	2016 - 2021
De heer drs. Brandon, P.	2016 - 2021
Mevrouw drs. Schmeltz- Watkin, G.	2016 - 2021
Secretaris:	In dienst bij de Kamer vanaf:
Mevrouw drs. Vredeberg, N., MBA	1 februari 1999
Adjunct- Secretarissen:	
Mevrouw drs. Imandi, R.	1 mei 1998
Mevrouw drs. Kalidien, A., MPA	1 oktober 2007
Auditors:	
De heer drs. Voorn, S.	1 maart 1999
De heer drs. Walker, O., MPA	15 juli 2001
Mevrouw Sordam, C., BEc	1 juni 2002
Mevrouw Pinas, M., BEc	1 oktober 2004
Mevrouw Moor, C.	1 december 2004
Mevrouw Abdoelrahiman, M., BBA	1 september 2005
Mevrouw Sallons, G., BBA	1 februari 2009
Mevrouw drs. Brashuis-Van Russel, E.	1 mei 2009
Mevrouw drs. Chin - A - Lin, S.	16 maart 2011
Mevrouw Plein, S., BEc	15 mei 2012
Mevrouw Fernand, M., BSc, MPA	1 augustus 2012
De heer Pengel, V., LLM	1 september 2012
De heer Zeefuik, W., BSc	1 maart 2013
De heer Phieram, H., BSc	1 juni 2014
Mevrouw Doest-Spalburg, I.	1 oktober 2014
Mevrouw Wartes, C., BSc, MAud	1 februari 2016
Mevrouw Biervliet, S. LLM	1 december 2016
Mevrouw Austerlitz, D., BSc	1 januari 2017
De heer Plet, I., BSc	1 januari 2017
Mevrouw Deel, M., BSc	1 februari 2017
Mevrouw Jordan, K., BSc	17 juli 2017
Mevrouw Knott, S., LLB	1 augustus 2017
Mevrouw Pique - Dijk van, S., BSc	1 november 2017
Mevrouw Ramdhanie, S., BSc	1 februari 2018
Ondersteunend personeel:	
Secretariaat:	
Mevrouw Uiterloo, D.	16 juni 1998
Mevrouw Amatkanapawiro, V.	1 oktober 1999

Documentaire Informatie Verzorging:	
De heer Boston, R.	1 maart 2001
Mevrouw Freudenburg, M.	1 december 2004
Mevrouw Barry, M.	1 februari 2009
Mevrouw Cole, N.	16 september 2012
Mevrouw Zeefuik, S.	1 januari 2016
Mevrouw Van Kallen, S.	1 februari 2018
Human Resource Management:	
Mevrouw Keisrie, D.	16 mei 2002
Mevrouw Amersfoort, G.	1 december 2016
Informatie Communicatie Technologie:	
De heer Chen Poun Joe, N., MSc, MBA	1 december 2012
Public Relations:	
Mevrouw Caupain, R., BA	1 mei 2014
Internationale Betrekkingen:	
Mevrouw mr. Mees de, G. LL.M, MBA	1 september 2016
Financiële Zaken:	
Mevrouw Keles, J.	1 mei 2004
Mevrouw Punwasi, R.	15 augustus 2017
Huishoudelijke dienst:	
Mevrouw Pufflijk, O.	1 januari 2009
Mevrouw Grant, K.	1 juni 2015
Mevrouw Veldman, M.	15 augustus 2017
Technische Dienst:	
De heer Rokette, R.	1 juli 2013
Contractanten	
Mevrouw Pasaribu S.	
De heer Denz, B.	
De heer Blokland, L., BA	

Bron: Rekenkamer van Suriname

Bijlage 2: Overzicht van de geregistreerde beleggingen en herbeleggingen van schatkistpapier in 2018

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
1	Aflossing en herbelegging schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-067-17/min Finabank N.V. de dato 21 december 2017 (valutadatum 12 december 2017). Looptijd 24 (vierentwintig) maanden. Rentevoet 18% per jaar enkelvoudig.	18 januari 2018	10.727.192,00		
2	Aflossing en herbelegging schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-076-17/min Surichange Bank N.V. de dato 2 januari 2018 (valutadatum 3 december 2017). Looptijd 24 (vierentwintig) maanden. Rentevoet 18% per jaar enkelvoudig.	18 januari 2018	14.733.492,66		
3	Aflossing en herbelegging schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-077-17/min Surichange Bank N.V. de dato 2 januari 2018 (valutadatum 3 december 2017). Looptijd 24 (vierentwintig) maanden. Rentevoet 18% per jaar enkelvoudig.	18 januari 2018	2.531.247,71		
4	Aflossing en herbelegging schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-087-17/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 21 december 2017 (valutadatum 16 december 2017). Looptijd 2 (twee) maanden. Disconto 18% per jaar enkelvoudig.	18 januari 2018	25.750.000,00		
5	Aflossing en herbelegging schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-088-17/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 21 december 2017 (valutadatum 16 december 2017). Looptijd 2 (twee) maanden. Disconto 18% per jaar enkelvoudig.	18 januari 2018	25.750.000,00		
6	Aflossing en herbelegging schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-089-17/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 21 december 2017 (valutadatum 20 januari 2018).	18 januari 2018	39.621.661,33		

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
	Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.				
7	Aflossing en herbelegging schatkist- papier in vijfvoud t.w.: SKP-090- 17/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 21 december 2017 (valutadatum 27 januari 2018). Looptijd 2 (twee) maanden. Disconto 18% per jaar enkelvoudig.	18 januari 2018	51.500.000,00		
8	Aflossing en herbelegging schatkist- papier in vijfvoud t.w.: SKP-094- 17/min Surichange Bank N.V. de dato 24 januari 2018 (valutadatum 7 januari 2018). Looptijd 24 (vierentwintig) maanden. Rentevoet 18% per jaar enkelvoudig.	2 februari 2018	18.946.899,08		
9	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-012-18/min Finabank N.V. de dato 26 januari 2018 (valutadatum 1 januari 2018). Looptijd 36 (zesendertig) maanden. Rentevoet 9,5% per jaar enkelvoudig.	8 februari 2018		41.125.000,00	
10	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-013-18/min Finabank N.V. de dato 26 januari 2018 (valutadatum 1 januari 2018). Looptijd 36 (zesendertig) maanden. Rentevoet 9,5% per jaar enkelvoudig.	8 februari 2018			2.250.000,00
11	Aflossing en herbelegging schatkist- papier in vijfvoud t.w.: SKP-001- 18/min Surinaamse Postspaarbank de dato 30 januari 2018 (valutadatum 20 januari 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	20 februari 2018	814.250,00		
12	Aflossing en herbelegging van schat- kistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-003- 18/min GODO de dato 6 februari 2018 (valutadatum 20 januari 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	20 februari 2018	39.763.424,95		

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
13	Aflossing en herbelegging schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-005-18/min De Surinaamsche Bank N.V. de dato 30 januari 2018 (valutadatum 8 januari 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	20 februari 2018	21.582.000,00		
14	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-006-18/min De Surinaamsche Bank N.V. de dato 30 januari 2018 (valutadatum 14 januari 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	20 februari 2018	92.155.139,00		
15	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-007-18/min De Surinaamsche Bank N.V. de dato 30 januari 2018 (valutadatum 16 januari 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	20 februari 2018	23.440.450,00		
16	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-010-18/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 13 februari 2018 (valutadatum 16 februari 2018). Looptijd 2 (twee) maanden. Disconto 18% per jaar enkelvoudig.	13 maart 2018	25.750.000,00		
17	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-011-18/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 13 februari 2018 (valutadatum 16 februari 2018). Looptijd 2 (twee) maanden. Disconto 18% per jaar enkelvoudig.	13 maart 2018	25.750.000,00		
18	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-016-18/min Stichting Pensioenfonds van de Centrale Bank van Suriname de dato 21 februari 2018 (valutadatum 4 maart 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden.	13 maart 2018	2.000.000,00		

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
	Disconto 15% per jaar enkelvoudig.				
19	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-017-18/min Stichting Pensioenfonds van de Centrale Bank van Suriname de dato 21 februari 2018 (valutadatum 25 maart 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	13 maart 2018	1.000.000,00		
20	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-018-18/min Stichting Pensioenfonds van de Centrale Bank van Suriname de dato 21 februari 2018 (valutadatum 26 maart 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	13 maart 2018	14.000.000,00		
21	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-019-18/min Surinaamse Postspaarbank de dato 21 februari 2018 (valutadatum 19 maart 2018). Looptijd 24 (vierentwintig) maanden. Disconto 18% per jaar enkelvoudig.	13 maart 2018	3.000.000,00		
22	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-020-18/min Surinaamse Postspaarbank de dato 21 februari 2018 (valutadatum 13 maart 2018). Looptijd 24 (vierentwintig) maanden. Rentevoet 18% per jaar enkelvoudig.	13 maart 2018	1.000.000,00		
23	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-014-18/min Hakrinbank N.V. de dato 15 februari 2018 (valutadatum 30 december 2017). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 4% per jaar enkelvoudig.	06 april 2018		6.060.000,00	
24	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-021-18/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 23 februari 2018	06 april 2018	24.525.000,00		

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
	(valutadatum 24 maart 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden Disconto 15% per jaar enkelvoudig				
25	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-023-18/min Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname N.V. de dato 01 maart 2018 (valutadatum 01 maart 2018). Looptijd 6 (zes) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	06 april 2018	3.180.000,00		
26	Aflossing en herbelegging van schat- kistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-024- 18/min N.V. Grasshopper Aluminium Company (N.V. Grassalco) de dato 05 maart 2018 (valutadatum 20 maart 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	06 april 2018	20.000.000,00		
27	Aflossing en herbelegging van schat- kistpapier t.w.: SKP-026-18/min Suri- naamse Postspaarbank de dato 05 maart 2018 (valutadatum 02 maart 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	06 april 2018	30.900.000,00		
28	Aflossing en verhoging herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-027-18/min Surichange Bank N.V. de dato 14 februari 2018 (valutadatum 20 januari 2018). Looptijd 24 (vierentwintig) maanden. Rentevoet 18% per jaar enkelvoudig. NIETIG VERKLAARD	06 april 2018	35.850.870,84		
29	Aflossing en herbelegging van schat- kistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-022- 18/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 26 maart 2018 (valutadatum 27 maart 2018). Looptijd 2 (twee) maanden. Disconto 18% per jaar enkelvoudig.	25 april 2018	51.500.000,00		
30	Aflossing en herbelegging van schat- kistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-028-	25 april 2018	25.750.000,00		

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
	18/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 22 maart 2018 (valutadatum 16 april 2018). Looptijd 2 (twee) maanden. Disconto 18% per jaar enkelvoudig.				
31	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-029-18/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 22 maart 2018 (valutadatum 16 april 2018). Looptijd 2 (twee) maanden. Disconto 18% per jaar enkelvoudig	25 april 2018	25.750.000,00		
32	Belegging in schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-030-18/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 22 maart 2018 (valutadatum 01 januari 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	25 april 2018	237.385,32		
33	Belegging in schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-031-18/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 22 maart 2018 (valutadatum 02 december 2017). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	25 april 2018	1.329.357,80		
34	Belegging in schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-032-18/min Suri-change Bank N.V. de dato 03 april 2018 (valutadatum 03 april 2018). Looptijd 24 (vierentwintig) maanden. Rentevoet 6% per jaar enkelvoudig.	25 april 2018			3.000.000,00
35	Belegging in schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-033-18/min Suri-change Bank N.V. de dato 03 april 2018 (valutadatum 03 april 2018). Looptijd 24 (vierentwintig) maanden. Rentevoet 6% per jaar enkelvoudig.	25 april 2018		3.000.000,00	

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
36	Verlaging aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-034-18 SOL Suriname N.V. de dato 31 maart 2018 (valutadatum 15 februari 2018). Looptijd 3 (drie) maanden. Disconto 10% per jaar enkelvoudig.	25 april 2018	40.315.000,00		
37	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-035-18/min Hakrinbank N.V. de dato 11 april 2018 (valutadatum 06 april 2018). Looptijd 18 (achttien) maanden. Rentevoet 4,5% per jaar enkelvoudig.	25 april 2018		5.000.000,00	
38	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-036-18/min Pensioen Fonds van de Centrale Bank van Suriname de dato 10 april 2018 (valutadatum 08 april 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	25 april 2018	3.000.000,00		
39	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-037-18/min Pensioen Fonds van de Centrale Bank de dato 10 april 2018 (valutadatum 12 april 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	25 april 2018	1.000.000,00		
40	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-038-18/min Pensioen Fonds van de Centrale Bank van Suriname de dato 10 april 2018 (valutadatum 15 april 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	25 april 2018	500.000,00		
41	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-039-18/min Pensioen Fonds van de Centrale Bank van Suriname de dato 10 april 2018	25 april 2018	1.000.000,00		

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
	(valutadatum 26 april 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.				
42	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-025-18/min Pensioenfonds der N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij de dato 07 maart 2018 (valutadatum 15 maart 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	26 april 2018	750.000,00		
43	Belegging in schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-042-18/min Surinaamse Postspaarbank de dato 20 april 2018 (valutadatum 02 mei 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	02 mei 2018	34.500.000,00		
44	Belegging in schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-040-18/min Suri-change Bank N.V. de dato 19 april 2018 (valutadatum 18 april 2018). Looptijd 24 (vierentwintig) maanden. Rentevoet 18% per jaar enkelvoudig.	08 mei 2018	5.000.000,00		
45	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-041-18/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 19 april 2018 (valutadatum 30 november 2017). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	08 mei 2018	5.345.403,94		
46	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-043-18/min Pensioenfonds Suriname de dato 25 april 2018 (valutadatum 14 januari 2018). Looptijd 24 (vierentwintig) maanden. Rentevoet 18% per jaar enkelvoudig.	08 mei 2018	7.500.000,00		
47	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-044-18/min Pensioenfonds Suriname de	08 mei 2018	8.519.781,64		

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
	dato 25 april 2018 (valutadatum 30 januari 2018). Looptijd 24 (vierentwintig) maanden. Rentevoet 18% per jaar enkelvoudig.				
48	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-045-18/min Pensioen- fonds Suriname de dato 26 april 2018 (valutadatum 30 april 2018). Looptijd 24 (vierentwintig) maanden. Rentevoet 18% per jaar enkelvoudig.	08 mei 2018	8.152.901,09		
49	Aflossing en herbelegging van schat- kistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-048- 18/min Stichting Pensioen Fonds van De Surinaamsche Bank N.V. de dato 08 mei 2018 (valutadatum 15 april 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	25 mei 2018	250.000,00		
50	Aflossing en verhoging herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-027-18/min Surichange Bank N.V. ten bedrage van SRD 32.009.706,11 verhoogd tot SRD 35.850.870,84 de dato 12 april 2018 (valutadatum 20 januari 2018). Looptijd 24 (vierentwintig) maanden. Rentevoet 18% per jaar enkelvoudig. <i>Note: SKP-027-18/min met reg.no. 1758 de dato 06 april 2018 wordt NIETIG VERKLAARD (zie nr. 28)</i>	06 juni 2018	35.850.870,84		
51	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-058-18/min Suri- naamse Postspaarbank de dato 30 mei 2018 (valutadatum 26 september 2017). Looptijd 6 (zes) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	04 juli 2018	75.000.000,00		
52	Aflossing en herbelegging van schat- kistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-059- 18/min Surinaamse Postspaarbank de dato 31 mei 2018	04 juli 2018	75.000.000,00		

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
	(valutadatum 26 maart 2018). Looptijd 3 (drie) maanden. Disconto 10% per jaar enkelvoudig.				
53	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-070-18/min Stichting Pensioen Fonds van de Centrale Bank van Suriname de dato 20 juni 2018 (valutadatum 11 juni 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	05 juli 2018	1.000.000,00		
54	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-052-18/min Stichting Pensioenfonds "A" der N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij de dato 16 mei 2018 (valutadatum 26 april 2018). Looptijd 24 (vierentwintig) maanden. Rentevoet 18% per jaar enkelvoudig.	16 juli 2018	600.000,00		
55	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-047-18/min Stichting Pensioenfonds "A" der N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij de dato 28 mei 2018 (valutadatum 22 mei 2018). Looptijd 24 (vierentwintig) maanden. Rentevoet 18% per jaar enkelvoudig.	16 juli 2018	1.000.000,00		
56	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-077-18/min Stichting Pensioenfonds "A" der N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij de dato 20 juni 2018 (valutadatum 21 juni 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	16 juli 2018	550.000,00		
57	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-071-18/min Stichting Pensioenfonds "A" der N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij de dato 20 juni 2018 (valutadatum 03 juni 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden.	16 juli 2018	500.000,00		

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
	Disconto 15% per jaar enkelvoudig				
58	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-053-18/min SOL Suriname N.V. de dato 23 mei 2018 (valutadatum 15 mei 2018). Looptijd 3 (drie) maanden. Disconto 10% per jaar enkelvoudig.	16 juli 2018	40.315.000,00		
59	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-057-18/min GODO Coöperatieve Spaar- en Kredietbank G.A de dato 23 mei 2018 (valutadatum 05 mei 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	16 juli 2018	250.000,00		
60	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-056-18/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 23 mei 2018 (valutadatum 03 juni 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 9% per jaar enkelvoudig.	16 juli 2018	18.571.240,00		
61	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-046-18/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 30 april 2018 (valutadatum 27 mei 2018). Looptijd 2 (twee) maanden. Disconto 18% per jaar enkelvoudig.	16 juli 2018	51.500.000,00		
62	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-054-18/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 23 mei 2018 (valutadatum 16 juni 2018). Looptijd 2 (twee) maanden. Disconto 18% per jaar enkelvoudig.	16 juli 2018	25.750.000,00		
63	Belegging in schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-061-18/min Republic Bank (Suriname) N.V. de dato 01 juni 2018 (valutadatum 01 juni 2018).	16 juli 2018	10.600.000,00		

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
	Looptijd 6 (zes) maanden Disconto 12% per jaar enkelvoudig				
64	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-060-18/min Republic Bank (Suriname) N.V. de dato 01 juni 2018 (valutadatum 01 juni 2018). Looptijd 3 (drie) maanden. Disconto 10% per jaar enkelvoudig.	16 juli 2018	20.500.000,00		
65	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP- 049-18/min Stichting Pensioen Fonds van de Centrale Bank van Suriname de dato 17 mei 2018 (valutadatum 13 mei 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	16 juli 2018	1.500.000,00		
66	Aflossing en herbelegging van schat- kistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-051- 18/min Stichting Pensioen Fonds van de Centrale Bank van Suriname de dato 17 mei 2018 (valutadatum 18 mei 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	16 juli 2018	4.500.000,00		
67	Aflossing en herbelegging van schat- kistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-050- 18/min Stichting Pensioen Fonds van de Centrale Bank van Suriname de dato 17 mei 2018 (valutadatum 17 mei 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	16 juli 2018	2.500.000,00		
68	Aflossing en herbelegging van schat- kistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-082- 17/min Hakrinbank N.V. de dato 18 december 2017 (valutadatum 18 december 2017). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 9% per jaar enkelvoudig.	19 juli 2018	10.900.000,00		
69	Aflossing en herbelegging van schat- kistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-083-	19 juli 2018	23.343.750,00		

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
	17/min Hakrinbank N.V. de dato 18 december 2017 (valutadatum 18 december 2017). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 9% per jaar enkelvoudig.				
70	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-002-18/min Hakrinbank N.V. de dato 30 januari 2018 (valutadatum 27 januari 2018). Looptijd 6 (zes) maanden. Disconto 2% per jaar enkelvoudig.	19 juli 2018		4.040.000,00	
71	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-004-18/min Hakrinbank N.V. de dato 30 januari 2018 (valutadatum 20 januari 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	19 juli 2018	57.230.264,85		
72	Belegging in schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-075-18/min Suri-change Bank N.V. de dato 04 juli 2018 (valutadatum 03 juli 2018). Looptijd 24 (vierentwintig) maanden. Rentevoet 6% per jaar enkelvoudig.	19 juli 2018			2.000.000,00
73	Belegging in schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-063-18/min De Surinaamsche Bank N.V. de dato 13 juni 2018 (valutadatum 12 juni 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	19 juli 2018	11.500.000,00		
74	Belegging in schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-064-18/min De Surinaamsche Bank N.V. de dato 13 juni 2018 (valutadatum 12 juni 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	19 juli 2018	11.500.000,00		
75	Belegging in schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-065-18/min De Suri-	19 juli 2018	11.500.000,00		

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
	naamsche Bank N.V de dato 13 juni 2018 (valutadatum 12 juni 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.				
76	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-066-18/min De Suri- naamsche Bank N.V. de dato 13 juni 2018 (valutadatum 12 juni 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	19 juli 2018	11.500.000,00		
77	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-067-18/min De Suri- naamsche Bank N.V. de dato 13 juni 2018 (valutadatum 12 juni 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 15% per jaar enkelvoudig.	19 juli 2018	11.500.000,00		
78	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-068-18/min De Suri- naamsche Bank N.V. de dato 13 juni 2018 (valutadatum 12 juni 2018). Looptijd 6 (zes) maanden. Disconto 12 % per jaar enkelvoudig.	19 juli 2018	10.600.000,00		
79	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-069-18/min De Suri- naamsche Bank N.V. de dato 13 juni 2018. Looptijd 6 (zes) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	19 juli 2018	15.900.000,00		
80	Aflossing en herbelegging van schat- kistpapier t.w.: SKP-074-18/min Suri- naamse Volkskredietbank de dato 10 juli 2018 (valutadatum 27 juli 2018). Looptijd 2 (twee) maanden. Disconto 18% per jaar enkelvoudig.	21 augustus 2018	51.500.000,00		
81	Belegging in schatkistpapier t.w.: SKP-078-18/min Pensioenfonds Suri- name de dato 12 juli 2018	21 augustus 2018	11.934.011,96		

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
	(valutadatum 28 mei 2018). Looptijd 24 (vierentwintig) maanden. Rentevoet 15% per jaar enkelvoudig.				
82	Belegging in schatkistpapier t.w.: SKP-088-18/min Republic Bank (Suriname) N.V. de dato 01 augustus 2018 (valutadatum 01 augustus 2018). Looptijd 3 (drie) maanden. Disconto 4% per jaar enkelvoudig.	21 augustus 2018	30.300.000,00		
83	Herbelegging in schatkistpapier t.w.: SKP-055-18/min Surinaamse Volks- kredietbank de dato 16 april 2018 (valutadatum 16 juni 2018). Looptijd 2 (twee) maanden. Disconto 18% per jaar enkelvoudig.	05 september 2018	25.750.000,00		
84	Herbelegging in schatkistpapier t.w.: SKP-089-18/min Stichting Pensioen- fonds van de CBvS de dato 29 augustus 2017 (valutadatum 29 augustus 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	05 september 2018	5.000.000,00		
85	Herbelegging in schatkistpapier t.w.: SKP-090-18/min Stichting Pensioen- fonds van de CBvS de dato 15 augustus 2018 (valutadatum 03 september 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	05 september 2018	1.000.000,00		
86	Belegging in schatkistpapier t.w.: SKP-079-18/min Surichange Bank N.V. de dato 17 juli 2018 (valutadatum 17 juli 2018). Looptijd 72 (tweeënzeventig) dagen. Rentevoet 8% per jaar enkelvoudig.	10 september 2018		2.000.000,00	
87	Aflossing en verlaging herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-080-18/min De Surinaamsche Bank N.V. ten bedrage van SRD 11.500.000 naar SRD 10.400.000 de dato 06 septem-	05 oktober 2018	10.400.000,00		

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
	ber 2018 (valutadatum 16 augustus 2018). Looptijd 6 (zes) maanden. Disconto 8% per jaar enkelvoudig.				
88	Aflossing en verlaging herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-081-18/min De Surinaamsche Bank N.V. ten bedrage van SRD 11.500.000 naar SRD 10.400.000 de dato 06 september 2018 (valutadatum 16 augustus 2018). Looptijd 6 (zes) maanden. Disconto 8% per jaar enkelvoudig.	05 oktober 2018	10.400.000,00		
89	Aflossing en verlaging herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-082-18/min De Surinaamsche Bank N.V. ten bedrage van SRD 11.500.000 naar SRD 10.400.000 (de dato 16 augustus 2017) gedateerd 06 september 2018 (valutadatum 16 augustus 2018). Looptijd 6 (zes) maanden. Disconto 8% per jaar enkelvoudig.	05 oktober 2018	10.400.000,00		
90	Aflossing en verlaging herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-083-18/min De Surinaamsche Bank N.V. ten bedrage van SRD 11.500.000 naar SRD 10.400.000 de dato 06 september 2018 (valutadatum 16 augustus 2018). Looptijd 6 (zes) maanden. Disconto 8% per jaar enkelvoudig.	05 oktober 2018	10.400.000,00		
91	Aflossing en verlaging herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-084-18/min De Surinaamsche Bank N.V. ten bedrage van SRD 11.500.000 naar SRD 10.400.000 de dato 06 september 2018	05 oktober 2018	10.400.000,00		

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
	(valutadatum 16 augustus 2018). Looptijd 6 (zes) maanden. Disconto 8% per jaar enkelvoudig.				
92	Aflossing en verlaging herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-085-18/min De Surinaamsche Bank N.V. ten bedrage van SRD 11.500.000 naar SRD 10.400.000 de dato 06 september 2018 (valutadatum 16 augustus 2018). Looptijd 6 (zes) maanden. Disconto 8% per jaar enkelvoudig.	05 oktober 2018	10.400.000,00		
93	Aflossing en verlaging herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-086-18/min De Surinaamsche Bank N.V. ten bedrage van SRD 11.500.000 naar SRD 10.400.000 de dato 06 september 2018 (valutadatum 16 augustus 2018). Looptijd 6 (zes) maanden. Disconto 8% per jaar enkelvoudig.	05 oktober 2018	10.400.000,00		
94	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-092-18/min N.V. Grasshopper Aluminium Company de dato 24 augustus 2018 (valutadatum 20 september 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	05 oktober 2018	15.259.999,00		
95	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-093-18/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 05 september 2018 (valutadatum 27 september 2018). Looptijd 2 (twee) maanden. Disconto 3% per jaar enkelvoudig.	05 oktober 2018	51.500.000,00		
96	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-094-18/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 05 september 2018 (valutadatum 07 juli 2018).	05 oktober 2018	15.563.129,00		

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
	Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 9% per jaar enkelvoudig.				
97	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-095-18/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 05 september 2018 (valutadatum 18 juli 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	05 oktober 2018	14.339.600,00		
98	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.:SKP-097-18/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 10 september 2018 (valutadatum 16 augustus 2018). Looptijd 2 (twee) maanden. Disconto 3% per jaar enkelvoudig.	05 oktober 2018	25.750.000,00		
99	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.:SKP-102-18/min Republic Bank (Suriname) N.V. de dato 28 september 2018 (valutadatum 01 september 2018). Looptijd 3 (drie) maanden. Disconto 4% per jaar enkelvoudig.	08 oktober 2018	20.500.000,00		
100	Belegging in schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-103-18/min Republic Bank (Suriname) N.V. de dato 02 oktober 2018 (valutadatum 01 oktober 2018). Looptijd 3 (drie) maanden. Disconto 4% per jaar enkelvoudig.	08 oktober 2018	15.150.000,00		
101	Herstructurering schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-072-18/min Finabank N.V. de dato 14 augustus 2018 (valutadatum 01 april 2018). Looptijd 36 (zesendertig) maanden. Rentevoet 10,5% per jaar enkelvoudig.	12 oktober 2018		67.804.778,00	
102	Herstructurering schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-073-18/min Finabank N.V. de dato 14 augustus 2018 (valutadatum 01 april 2018). Looptijd 36 (zesendertig) maanden.	12 oktober 2018			2.062.500,00

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
	Rentevoet 10,5% per jaar enkelvoudig. <i>Note: Bovenvermeld schatkistpapier is een herstructurering van schatkistpapier SKP-013-18 de dato 26 januari 2018 geregistreerd onder nummer 1736 de dato 08 februari 2018</i>				
103	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-062-18/min GODO de dato 12 juni 2018 (valutadatum 07 juli 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 9% per jaar enkelvoudig.	17 oktober 2018	22.878.664,00		
104	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-107-18/min Finabank N.V. de dato 09 oktober 2018 (valutadatum 27 oktober 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	26 oktober 2018	14.160.000,00		
105	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-096-18/min Finabank N.V. de dato 10 september 2018 (valutadatum 07 juli 2018). Looptijd 24 (vierentwintig) maanden. Rentevoet 18% per jaar enkelvoudig.	26 oktober 2018	12.042.000,00		
106	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-109-18/min Republic Bank Suriname N.V. de dato 19 oktober 2018 (valutadatum 01 november 2018). Looptijd 6 (zes) maanden. Disconto 8% per jaar enkelvoudig.	01 november 2018	30.300.000,00		
107	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-098-18/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 06 november 2018 (valutadatum 16 oktober 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	29 november 2018	25.750.000,00		

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
108	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-100-18/min Finabank N.V. de dato 28 september 2018 (valutadatum 07 juli 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	29 november 2018	1.825.101,60		
109	Aflossing en herbelegging van schat- kistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-110- 18/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 25 oktober 2018 (valutadatum 29 oktober 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 9% per jaar enkelvoudig.	29 november 2018	23.246.207,00		
110	Aflossing en herbelegging van schat- kistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-111- 18/min Surinaamse Volkskredietbank de dato 25 oktober 2018 (valutadatum 27 november 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	29 november 2018	51.500.000,00		
111	Verlaging aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-112-18/min Surinaamse Volks- kredietbank ten bedrage van SRD 10.000.000 naar SRD 9.413.804 de dato 25 oktober 2018 (valutadatum 10 november 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	29 november 2018	9.413.804,00		
112	Aflossing en herbelegging van schat- kistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-113- 18/min Surinaamse Postspaarbank de dato 1 november 2018 (valutadatum 31 oktober 2018). Looptijd 24 (vierentwintig) maanden. Rentevoet 15% per jaar enkelvoudig.	29 november	5.000.000,00		
113	Aflossing en herbelegging van schat- kistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-114- 18/min SOL Suriname N.V. de dato 01 november 2018 (valutadatum 15 augustus 2018).	29 november 2018	40.315.000,00		

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
	Looptijd 3 (drie) maanden. Disconto 4% per jaar enkelvoudig.				
114	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-117-18/min Surinaam- se Postspaarbank de dato 13 novem- ber 2018 (valutadatum 31 oktober 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	29 november 2018	504.000,00		
115	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-101-18/min Finabank N.V. de dato 28 september 2018 (valutadatum 20 juli 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	07 december 2018	3.532.792,04		
116	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-118-18/min Surinaam- se Postspaarbank de dato 13 novem- ber 2018 (valutadatum 12 december 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	07 december 2018	201.600,00		
117	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-119-18/min Finabank N.V. de dato 13 november 2018 (valutadatum 12 december 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	07 december 2018	1.081.300,95		
118	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-099-18/min Finabank N.V. de dato 28 september 2018 (valutadatum 09 juni 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	10 december 2018	3.812.140,79		
119	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-120-18/min Pensioen- fonds Suriname de dato 13 november 2018 (valutadatum 28 november 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	10 december 2018	13.366.093,40		

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
120	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-121-18/min Pensioen- fonds Suriname de dato 13 november 2018 (valutadatum 28 november 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	10 december 2018	1.002.457,01		
121	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-122-18/min Pensioen- fonds Suriname de dato 13 november 2018 (valutadatum 30 juli 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	10 december 2018	858.793,99		
122	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-123-18/min Pensioen- fonds Suriname de dato 13 november 2018 (valutadatum 14 juli 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	10 december 2018	756.000,00		
123	Aflossing en herbelegging in schat- kistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-106- 18/min Hakrinbank N.V. de dato 09 oktober 2018 (valutadatum 26 oktober 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	20 december 2018	34.500.000,00		
124	Aflossing en herbelegging van schat- kistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-105- 18/min Hakrinbank N.V de dato 09 oktober 2018 (valutadatum 12 oktober 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	20 december 2018	34.500.000,00		
125	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-125-18/min Pensioen- fonds Suriname de dato 13 november 2018 (valutadatum 30 oktober 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	20 december 2018	821.812,43		

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
126	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-124-18/min Pensioen- fonds Suriname de dato 13 november 2018 (valutadatum 30 oktober 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	20 december 2018	9.131.249,12		
127	Aflossing en herbelegging van schat- kistpapier in vijfvoud t.w.:SKP-128- 18/min Stg. Pensioenfonds van de CBvS de dato 22 november 2018 (valutadatum 29 december 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	20 december 2018	1.000.000,00		
128	Aflossing en herbelegging van schat- kistpapier in vijfvoud t.w.:SKP-127- 18/min Stg. Pensioenfonds van de CBvS de dato 22 november 2018 (valutadatum 18 december 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	20 december 2018	2.000.000,00		
129	Aflossing en herbelegging van schat- kistpapier in vijfvoud t.w.:SKP-126- 18/min Stg. Pensioenfonds v/d CBvS de dato 22 november 2018 (valutadatum 02 december 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	20 december 2018	14.000.000,00		
130	Belegging in schatkistpapier in vijf- voud t.w.: SKP-137-18/min Surinaam- se Postspaarbank de dato 06 decem- ber 2018 (valutadatum 05 december 2018). Looptijd 6 (zes) maanden. Disconto 1,5% per jaar enkelvoudig.	20 december 2018		10.075.000,00	
131	Aflossing en herbelegging van schat- kistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-130- 18/min De Surinaamsche Bank N.V. de dato 29 november 2018 (valutadatum 12 december 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	20 december 2018	15.900.000,00		

	Schatkistpapier	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	USD	EURO
132	Aflossing en herbelegging van schatkistpapier in vijfvoud t.w.: SKP-129-18/min De Surinaamsche Bank N.V. de dato 29 november 2018 (valutadatum 12 december 2018). Looptijd 12 (twaalf) maanden. Disconto 12% per jaar enkelvoudig.	20 december 2018	10.600.000,00		

Bron: Rekenkamer van Suriname

Bijlage 3: Geregistreerde leningen in 2018

	Leningen	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	US	EURO
1	Paying Agency and Collateral Agency Agreement de dato 27 december 2017 tussen de staat Suriname en de Wilmington Trust National Association.	1 maart 2018		75.000.000,00 ⁵	
2	Note Purchase Agreement de dato 27 december 2017	1 maart 2018			
3	Originele Amending Loan Agreement: No. 1/SFR-OR-SUR. Enhancement of Technical and Vocational Education and Training Amending Loan Agreement dated March 2, 2015 between Caribbean Development Bank (CDB) and the Government of the Republic of Suriname (GOS) de dato 13 december 2017.	4 januari 2018			
4	Amendement I op de financieringsovereenkomst tussen de staat Suriname en N.V. Nationaal Uitvoeringsbedrijf voor de upgradering van infrastructuur in Suriname, kavel natte infrastructuur in Suriname, perceel N5 en N7 de dato 26 januari 2018 in 2-voud	6 februari 2018		18.089.916,67	
5	Overeenkomst houdende een betalingsregeling tussen de staat Suriname en de N.V. Nationale Uitvoeringsbedrijf voor werkzaamheden m.b.t. verrichten van onderhouds- en roieringswerkzaamheden, opschonen/ ophalen/uitdiepen van kanalen en de rehabilitatie van de zwampkerende dam in het district Coronie getekend op 26 januari 2018 in 2-voud.	6 februari 2018	9.534.029,80		
6	Financieringsovereenkomst tussen de staat Suriname en Kuldipsingh	7 februari 2018		32.272.663,88 ⁶	

⁵ Uit de leningsovereenkomst tussen de staat Suriname en de Wilmington Trust (de Note Purchase agreement) geregistreerd op 1 maart 2018 is er totaal USD 46,5 miljoen getrokken. Per 27 juni 2018 heeft eveneens een vervroegde aflossing plaatsgevonden van deze lening (Bron: Bureau voor de Staatsschuld de dato 8 maart 2019).

⁶ Tussen de staat Suriname en Kuldipsingh Infra N.V. is slechts 50% van de totale hoofdsom (USD 16.136.331,94) opgenomen als schuld (Bron: Bureau voor de Staatsschuld de dato 8 maart 2019).

	Leningen	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	US	EURO
	Infra N.V. de dato 22 januari 2018 voor het landelijk bestratingsprogramma I (LB-1), percelen 1, 2 en 3 Bestaande uit: - USD 14.627.235,52 perceel 1, Paramaribo inclusief stelposten; - USD 12.306.762,97 perceel 2, Wanica inclusief stelposten; - USD 5.338.665,39 perceel 3, Para inclusief stelposten.				
7	Addendum II Meta-overeenkomst inzake schatkistpapier tussen de Finabank N.V. en Olibis N.V en de staat Suriname getekend op 1 januari 2018 in 3-voud.	8 februari 2018		41.125.000,00	2.250.000,00
8	Amendement I op de doorleenovereenkomst inzake de financiering van nationaal breedband netwerkproject tussen de staat Suriname (vertegenwoordigd door het ministerie van Financiën) en het Telecommunicatiebedrijf Suriname (Telesur) in 6-voud. Getekend op 31 januari 2018. De originele doorleenovereenkomst was getekend op 12 mei 2017 en geregistreerd de dato 26 mei 2017 met reg.no. 1608 voor het bedrag USD 98.467.581,61	26 februari 2018		98.467.581,61	
9	Financieringsovereenkomst tussen de staat Suriname en Aannemingsmaatschappij Tjongalanga N.V. getekend op 21 februari 2018, voor het rehabiliteren en asfalteren van de Oost-West verbinding, wegstrekking Monkshoop-Henry Fernandes weg perceel I	05 maart 2018		7.612.264,75	
10	Financieringsovereenkomst tussen de staat Suriname en Aannemingsmaatschappij Tjongalanga N.V. getekend op 21 februari 2018 "voor het rehabiliteren en asfalteren van de Oost-West verbinding, wegstrekking	05 maart 2018		5.111.921,47	

	Leningen	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	US	EURO
	Monkshoop – Henry Fernandes weg perceel 2 en 3 in 2-voud.				
11	<p>“Deed of Guarantee door de Republiek Suriname vertegenwoordigd door de minister van Financiën considering</p> <ul style="list-style-type: none"> - “That the “Surinaamse Postspaarbank” and the “Fonds Woningbouw Lager Inkomensgroepen” both established under the Laws of the Republic of Suriname with its registered office at Knuffelsgracht 10-14, Paramaribo (“SPSB”) and China Dalian International & Technical Cooperation Group Co Ltd., established at no.219 Huanghe Road, Xigang District Dalian, the Republic of China (“Dalian”) have entered into a contract with regards to “the Construction of Houses and Supporting Infrastructure Phase II in Suriname” (“Dalian Housing Phase II Contract”) - That SPSB and Industrial and Commercial Bank of China Limited have entered into a loan agreement the (“Loan agreement”) pursuant to which Industrial and Commercial Bank of China Limited will grant a loan of USD 30.000.000 including interest (the “Loan Amount”), which to SPSB subject to the terms and conditions set forth therein. <p>One condition for the granting of such a loan is that the Loan Amount must be covered by a deed of guarantee of the State. That the Minister of Finance is prepared to issue on behalf of the SPSB a State Guarantee for the value amount of USD 30.000.000.</p>	28 maart 2018		30.000.000,00	

	Leningen	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	US	EURO
	Getekend op 27 maart 2018 in drievoud.				
12	<p>Vier (4) originele exemplaren van het getekend Amendement Agreement to the EURO 23.800.000 Buyer Credit Facility Agreement supported by SACE S.P.A.</p> <p>Getekend op 20 maart 2018 door de minister van Financiën en de Regional Head, International Division – A.T. Nord Est van Banca Monte Dei Paschi Di Siena S.P.A.</p> <p><i>Het originele exemplaar was getekend op 06 april 2016 en geregistreerd op 26 mei 2016 met als registratienummer 1468.</i></p>	06 april 2018			23.800.000,00
13	<p>Dollar "Creditline Agreement" tussen de regering van de Republiek Suriname en de Export-Import Bank of India getekend op 20 juni 2018 m.b.t the servicing and maintenance of three (3) Chetak helicopters t.b.v het ministerie van Defensie, in tweevoud.</p> <p>Vermeldenswaard is dat de Rekenkamer nota heeft genomen van de INDIA NON Judicial Government of National Capital Territory of Delhi e-Stamp met Certificate No: IN-DL197941605475868 & IN-DL 197949566766988 met certificate Issued date 27 april 2018 om 01.25 PM & 0126 PM</p>	21 juni 2018		3.500.000,00	
14	<p>"Dollar Creditline Agreement" tussen de regering van de Republiek Suriname en de Export-Import Bank of India getekend op 20 juni 2018 m.b.t up-gradation of transmission network infrastructure in the Republic of Suriname.</p> <p>Vermeldenswaard is dat de Rekenkamer nota heeft genomen van de INDIA NON Judicial Government</p>	21 juni 2018		27.500.000,00	

	Leningen	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	US	EURO
	of National Capital Territory of Delhi e-Stamp met Certificate No: IN-DL197947 26585419 & met certificate Issued date 27 april 2018 om 01.25 PM Certificate Issued date 27 april 2018 01.25PM Certificate NO: IN-DL 1979 3770869462 & met certificate Issued date 27 april 2018 01.24PM				
15	Originele Financieringsovereenkomst tussen het ministerie van Financiën en Finatrust, de Trustbank N.V. h.o.d.n. Trustbank Amanah getekend op 10 juli 2018 Note: Op 30 juli 2018 is het 2e exemplaar aangeboden en geregistreerd op hetzelfde no. 1802	17 juli 2018	9.245.169,08		
16	Loan Agreement tussen de regering van de Republiek Suriname en de Caribbean Development Bank de dato 10 augustus 2018 t.b.v. de "Street Lighting Retrofit and Advanced Metering Infrastructure". Loan no.2/OR-SUR. Voornoemde Agreement is getekend voor het bedrag van US\$ 29.818.000.	20 september 2018		29.818.000,00	
17	Financieringsovereenkomst tussen het ministerie van Financiën en Aannemingsmaatschappij Baitali N.V. getekend op 21 september 2018 t.b.v. "Vernieuwen van de riolering van de Zwartenhovenbrugstraat Amendement II in 2-voud, met aangesloten het volgende document: - het amendement 3 op de aannemingsovereenkomst getekend op 3 augustus 2018 tussen het ministerie van Openbare Werken, Transport en Communicatie en Aannemingsbedrijf Baitali N.V.	08 oktober 2018		2.289.250,10	
18	Geregistreerde betalingsregeling tussen de regering van de Republiek	08 oktober 2018	4.760.595,00		

	Leningen	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	US	EURO
	Suriname en de N.V. Nationale Uitvoeringsbedrijf getekend op 18 september 2018 voor werkzaamheden m.b.t. het verrichten van onderhouds- en rioleringswerkzaamheden, opschonen/ophalen/uitdiepen van kanalen en de rehabilitatie in de districten Wanica en Para. In 2-voud.				
19	<p>Financieringsovereenkomst tussen de staat Suriname en Aannemingsmaatschappij Tjongalanga N.V. getekend op 30 augustus 2018 t.b.v. "De reconstructie van de Maagdenstraat inclusief de riolering & het vernieuwen van de riolering en de herinrichting van de Steenbakkerijstraat in 2-voud opgemaakt, met aaneengesloten de volgende documenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het amendement I op de aannemingsovereenkomst getekend op 22 februari 2018; - de Side Letter op het amendement I getekend op 31 mei 2018. 	08 oktober 2018		6.175.386,94	
20	<p>Financieringsovereenkomst tussen de staat Suriname en N.V. Caremco Holding getekend op 31 augustus 2018 voor "het herinrichten van de Nieuw Weergevondenweg Amendement I in 2-voud met aaneengesloten de volgende documenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - originele aannemingsovereenkomst getekend op 03 september 2012; - Amendement II, het herinrichten van de Nieuw Weergevondenweg getekend op 07 augustus 2018. <p>Vermeldenswaard is dat de originelen getekend op 03 september 2012 en amendement II getekend op 07 augustus 2018 zijn ter inzage aan de Rekenkamer en per registratiedatum</p>	11 oktober 2018			

	Leningen	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	US	EURO
	geretourneerd.				
21	Addendum III Metaovereenkomst inzake uitgifte schatkistpapier getekend op 05 april 2018 tussen de beleggers: - Finabank N.V. - Olibis N.V. en de - staat Suriname m.n. het ministerie van Financiën (in 6-voud) Doc.no.: 2018-04/LAD/FB-OvH/SAL	12 oktober 2018			
22	Akte van Cessie getekend op 05 april 2018 in 6-voud tussen de cessionaris: - Finabank N.V. - Olibis N.V. en de - staat Suriname, m.n. het ministerie van Financiën	12 oktober 2018			
23	Addendum op akte van cessie gete- kend op 13 juli 2018 in 3-voud tussen de cessionaris: - Finabank N.V. - Olibis N.V. en de - staat Suriname, vertegenwoordigd door de minister van Financiën	12 oktober 2018			
24	Loan Contract No. 4593/OC-SU Health Services Improvement Project. Loan Contract getekend op 16 oktober 2018, between de Republic of Suriname and the Inter-American Development Bank, in 1-voud. (Resolution DE – 42/18; LEG/SGO/ CCB/EZ SHARE-171363792-2696	25 oktober 2018		20.000.000,00	
25	Financieringsovereenkomst tussen de staat Suriname en Aannemings- maatschappij Baitali N.V. getekend op 05 oktober 2018 voor rehabilitatie wegstrekking Jenny - Henar Lot 2: Ingikondre - Burnside (km 127 – km 148) & Lot 5: Wageningen - Henar (km 188 – km 209). (in 2-voud)	01 november 2018		43.484.355,56	
26	Financieringsovereenkomst tussen de staat Suriname en Aannemings- maatschappij Baitali N.V. getekend	01 november 2018		11.950.240,14	

	Leningen	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	US	EURO
	op 5 oktober 2018 voor Rehabilitatie wegstrekking Jenny - Henar Lot 1B: Jenny - Ingikondre (km 104 – km 115) (in 2-voud).				
27	Financieringsovereenkomst tussen het ministerie van Financiën en Finatrust, De Trustbank N.V. h.o.d.n. Trustbank Amanah getekend op 05 juli 2018 in 2-voud. Vervaldag 05 juli 2019. Investeringsdatum 05 juli 2018.	06 november 2018			1.904.761,91
28	Financieringsovereenkomst tussen het ministerie van Financiën en Finatrust, De Trustbank N.V. h.o.d.n Trustbank Amanah getekend op 24 mei 2018. Investeringsdatum 01 juni 2018. Vervaldatum 01 juni 2019.	06 november 2018		2.000.000,00	
29	Financieringsovereenkomst tussen het ministerie van Financiën en Finatrust, De Trustbank N.V. h.o.d.n Trustbank Amanah getekend op 25 juli 2018. In 2-voud. Investeringsdatum 27 oktober 2018. Einddatum 27 oktober 2018.	06 november 2018		1.926.190,48	
30	Financieringsovereenkomst tussen het ministerie van Financiën en Finatrust N.V. De Trustbank N.V. h.o.d.n. Trustbank Amanah getekend op 05 juli 2018. In 2-voud. Investeringsdatum 05 juli 2018. Vervaldag 05 juli 2019.	06 november 2018		3.809.523,81	
31	Loan Contract No.4615/OC SU tussen de regering van de Republiek Suriname en de Inter-American Development Bank getekend op 13 november 2018. "Sustainable Agricultural Productivity Program" (in 1-voud) Resolution DE-57/18 Doc.: LEG/SGO/CCB/EZSHARE-171363792-4344.	20 november 2018		30.000.000,00	

	Leningen	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	US	EURO
32	Financieringsovereenkomst tussen ministerie van Financiën en Finatrust, de Trustbank N.V. h.o.d.n. Trustbank Amanah getekend op 27 oktober 2018. Investeringsdatum 27 oktober 2018. Vervaldag 27 oktober 2019.	13 december 2018		1.926.190,48	
33	Commercial Loan Agreement tussen de regering van de Republiek Suriname en Israel Development Bank getekend op 19 november 2018 (in 2-voud).	19 december 2018			3.150.000,00
34	Buyer Credit Facility Agreement tussen de regering van de Republiek Suriname en Banco Monte dei Paschi di Siena S.p.A getekend op 16 november 2018. In 2-voud.	27 december 2018			17.850.000,00
35	Financieringsovereenkomst tussen de staat Suriname en N.V. Nationaal Uitvoeringsbedrijf voor de upgradering van infrastructuur in Suriname, kavel natte infrastructuur perceel N5 en N7 getekend op Amendement II, 10 december 2018. In 2-voud.	27 december 2018		18.089.916,67	

Bron: Rekenkamer van Suriname

Bijlage 4: Overzicht van geregistreeerde Promissory Note 2018

	Promissory Note	Registratie- datum	Bedrag in		
			SRD	US	EURO
1	Originele Promissory Note aan de Caribbean Development Bank. Getekend op 29 juni 2018 in 3-voud.	09 juli 2018		1.677.500,00	

Bron: Rekenkamer van Suriname

Bijlage 5: GA-Resolutions A/66/209

A/66/442

**Draft resolution II
Promoting the efficiency, accountability, effectiveness and
transparency of public administration by strengthening supreme
audit institutions**

The General Assembly,

Recalling Economic and Social Council resolution 2011/2 of 26 April 2011,

Recalling also its resolutions 59/55 of 2 December 2004 and 60/34 of 30 November 2005 and its previous resolutions on public administration and development,

Recalling further the United Nations Millennium Declaration,¹

Emphasizing the need to improve the efficiency, accountability, effectiveness and transparency of public administration,

Emphasizing also that efficient, accountable, effective and transparent public administration has a key role to play in the implementation of the internationally agreed development goals, including the Millennium Development Goals,

Stressing the need for capacity-building as a tool to promote development and welcoming the cooperation of the International Organization of Supreme Audit Institutions with the United Nations in this regard,

1. *Recognizes* that supreme audit institutions can accomplish their tasks objectively and effectively only if they are independent of the audited entity and are protected against outside influence;

2. *Also recognizes* the important role of supreme audit institutions in promoting the efficiency, accountability, effectiveness and transparency of public administration, which is conducive to the achievement of national development objectives and priorities as well as the internationally agreed development goals, including the Millennium Development Goals;

3. *Takes note with appreciation* of the work of the International Organization of Supreme Audit Institutions in promoting greater efficiency, accountability, effectiveness, transparency and efficient and effective receipt and use of public resources for the benefit of citizens;

4. *Also takes note with appreciation* of the Lima Declaration of Guidelines on Auditing Precepts of 1977² and the Mexico Declaration on Supreme Audit Institutions Independence of 2007,³ and encourages Member States to apply, in a manner consistent with their national institutional structures, the principles set out in those Declarations;

¹ See resolution 55/2.

² Lima Declaration of Guidelines on Auditing Precepts, adopted by the Ninth Congress of the International Organization of Supreme Audit Institutions, Lima, 17-26 October 1977.

³ Mexico Declaration on Supreme Audit Institutions Independence, adopted by the Nineteenth Congress of the International Organization of Supreme Audit Institutions, Mexico City, 5-10 November 2007.

5. *Encourages* Member States and relevant United Nations institutions to continue and to intensify their cooperation, including in capacity-building, with the International Organization of Supreme Audit Institutions in order to promote good governance by ensuring efficiency, accountability, effectiveness and transparency through strengthened supreme audit institutions.

Bijlage 6: Acht pilaren van onafhankelijkheid

Acht Pilaren van Onafhankelijkheid

Als wettelijk zelfstandig 'Hoog College van Staat' heeft de **Rekenkamer van Suriname** (Rekenkamer) de taak, het financieel beleid en beheer van de regering/overheid onafhankelijk en nauwlettend te controleren.

Wij onderzoeken of het ontvangen en uitgeven van publieke gelden volgens wettelijke regelingen heeft plaatsgevonden; ofwel 'rechtmatig'. Daarnaast onderzoeken we of de gelden met resultaat zijn besteed; ofwel 'doelmatig'.

Om deze belangrijke opdracht kritisch, vrij en zonder politieke bemoeienis te kunnen uitvoeren, wordt de onafhankelijkheid van de Rekenkamer internationaal gedragen door de volgende acht pilaren.

I Wettelijke status

De taken, bevoegdheden en de rechtspositie van de Rekenkamer zijn vastgelegd in de Grondwet, de Wet Rekenkamer Suriname en de Comptabiliteitswet.

II Eigen middelen

De Rekenkamer moet beschikken over voldoende medewerkers, financiële en materiële middelen. Ze moet haar eigen begroting beheren zonder bemoeienis van regering en andere autoriteiten.

III Zittingstermijn voorzitter

De wet bepaalt voor hoe lang de voorzitter wordt benoemd en afgezet. Een lange termijn versterkt de onafhankelijkheid, waardoor de voorzitter kritisch kan zijn zonder risico voor politieke afstraffing.

IV Vrije uitvoering bevoegdheden

De Rekenkamer bepaalt zelf hoe en wat zij controleert. In dit licht is ook de eigen huisvesting en interne organisatie zonder politieke bemoeienis van belang.

V Toegang tot informatie

Controleurs hebben wettelijk bij de te onderzoeken instanties vrije, tijdige en onbeperkte toegang tot alle documenten en informatie, die nodig zijn voor de goede uitvoering van hun werk.

VI Rapportage

De Rekenkamer moet tenminste eenmaal per jaar verslag uitbrengen van haar onderzoeken, maar mag vaker publiceren.

VII Vrije inhoud en publicatie

Nadat de Rekenkamer haar verslag officieel heeft aangeboden aan parlement en regering, is zij vrij het verslag te publiceren.

VIII Uitvoeren nacontroles

De Rekenkamer mag nacontroles uitvoeren of instanties haar opmerkingen en aanbevelingen hebben doorgevoerd of maatregelen hebben genomen.

Waterkant 28
Paramaribo / Suriname
Email: rekenkamer@sr.net
rekenkamer@rekenkamer.gov.sr